

Historien om Linus

Vejen til Linus

I januar 1998 besluttede vi os til, at nu ville vi gerne have børn. Vi var begge 26 år, og var i gang med hver sin forskeruddannelse (inden for henholdsvis samfundsvidenskab og astrofysik). Det ville måske ikke være så perfekt planlagt, men hvornår var børn det, tænkte vi, og vi havde lyst nu. For mig var det en stor beslutning, og det virkede meget virkeligt, at nu fik vi et barn. Vi havde jo hørt rigtigt meget om prævention, mens vi voksede op, og jeg havde indtrykket af, at det ville gå ret hurtigt at blive gravid. Sådan skulle det ikke gå. Det blev starten på en 6 år lang kamp for at få ønskebarnet.

Vi gik i gang som folk er flest – på naturmetoden, og den ene måned gik efter den anden. Hver måned var en nedtur, når menstruationen kom fuldstændigt regelmæssigt. Af og til købte vi ægløsningstests, som viste positiv på de helt forventede tidspunkter. Vi prøvede hver dag, hver anden dag, flere gange om dagen, med stabler af puder under, men lige lidt hjalp det. Vi passerede den ene statistiske grænse efter den anden, og hen af vejen indså vi, at der nok var noget galt – at vi skulle have hjælp. Jeg var for længst holdt op med at vente med at købe bind til sidste øjeblik i grænseløs optimisme omkring "projektet". Da der var gået ½ år, spurgte jeg min læge, om det var normalt, at det tog så lang tid (ja, man kan smile lidt over min naivitet på det tidspunkt), og hun sagde, at alt op til 2 år var normalt. 2 år! Jeg var målløs, så lang tid kunne jeg da ikke vente. Da vi havde passeret 1½ år (hvorefter 90% er blevet gravide), og jeg stadig ikke var blevet gravid, ville vi i gang med at blive undersøgt. På det tidspunkt havde vi folkeregisteradresse i hver sit land (Danmark og Sverige), og hørte derfor ikke under den samme sygesikring. Man kan kun blive undersøgt som par, så vi ventede til jeg også skiftede folkeregisteradresse til Sverige i november 1999, da vi flyttede til Stockholm pga. arbejde.

I foråret 2000 begyndte vi udredning på Octavia-klinikken i Stockholm. Det tog det meste af foråret, fordi der kun blev foretaget en undersøgelse i hver cyklus. En udredning er en lang proces, hvor mange forskellige ting undersøges. Jeg fik taget blodprøver for at se, om mine hormonniveauer var normale, og andre prøver for at se om jeg havde haft ægløsning. Det så normalt ud. Jeg tror også, det var i den forbindelse, at jeg blev vaginalskannet første gang (jeg kan nu sige, at man kan vænne sig til meget, og at det oven i købet kan blive ren rutine). Der var ingen sammenvoksninger i mit underliv, og alt så ganske normalt ud. Jeg fik også lavet en HSG, som skal vise, om

der er gennemgang i æggelederne. Dette kan være en meget smertefuld undersøgelse for nogle, men det var det ikke for mig. Jeg fik sprøjtet kontrastvæske op, og derefter skannet, og der var gennemgang i begge æggeledere. Min mands sæd blev sendt til analyse, og kom tilbage med fine karakterer. Der var absolut ingen problemer der. Hver undersøgelse viste, at vi var helt normale på alle måder, og at der ikke var nogen grund til, at vi ikke skulle kunne få børn. Ikke desto mindre havde vi nu forsøgt i 2½ år, så noget måtte der jo være i vejen.

Da vi var nået så vidt, fik vi diagnosen uforklarligt barnløse, og blev skrevet på venteliste til insemination og IVF-behandling. I Sverige var der på det tidspunkt over 2 års ventetid på IVF, så det ville vi under alle omstændigheder ikke kunne nå. Vi skulle flytte hjem igen i december 2001, så vi satte vores lid til insemination. Vi var henvist til Huddinge sygehus, men da vi ikke havde hørt noget om insemination efter sommerferien 2000, ringede jeg derind. De havde ikke i sinde at lave insemination på os, og i første omgang kunne jeg ikke engang få en forklaring på hvorfor. Det viste sig, at de ifølge en sygeplejerske sandsynligvis anså sædprøven for for dårlig. De havde dog selv givet den topkarakter, og vores gynækolog på Octavia forstod heller ingenting. Efterfølgende har vi fået at vide, at Huddinge generelt ikke laver inseminationsbehandlinger, fordi de anser det for at være spild af ressourcer, når sandsynligheden for succes kun er 10-15%. Vi blev i stedet henvist til Sophiahemmet i Stockholm, hvor de gerne ville lave insemination på os.

Det hedder sig, at der ikke er ventetid på insemination (og at det er gratis i øvrigt). Det passer ikke helt. Jeg nåede at få en mild hormonbehandling (pergotime i to gange 3 måneder med 2 måneders ophold), inden vi kom i gang med insemination. Første inseminationsforsøg foregik i marts 2001, og blev en eklatant fiasko. Lægen kunne ikke finde op i min livmoder og måtte efterlade det hele i livmoderhalskanalen. Vi slap for at betale de 1500 SEK, en sædoprensning koster (og man laver ikke behandling uden sædoprensning, så det der med gratis er vist en sandhed med modifikationer). Vi fik i alt lavet to inseminationer, og hver gang fik jeg pergotime for at lave en rigtig fin ægløsning. Det havde ingen som helst effekt. Ved 3. inseminationsforsøg var der en follikel (ægblære), som "hang over" fra sidste cyklus, og behandlingen blev afbrudt. Derefter kunne vi se frem til 3 måneders ventetid, før vi kunne komme i behandling igen. En enormt lang og uproduktiv sommerferie lå foran os. Derfor valgte vi, at når vi kunne komme i gang igen i august 2001, ville vi købe et IVF-forsøg for den fyrstelige sum af 30.000 SEK.

Som sagt, så gjort. Vi gik i gang med standard lang IVF-behandling i august. På 21. dag i cyklus starter nedregulering på næsespray. Dette gøres for at standse enhver naturlig hormonproduktion, så man så at sige sættes i en kunstig overgangsalder. Derfor er der også mange, som oplever meget ubehagelige humørsvingninger, ligefrem selvmordstanker, hedeture, søvnproblemer og meget mere, som typisk også kan forekomme i overgangsalderen. Jeg blev lykkeligt forskånet for disse bivirkninger, og har faktisk aldrig haft nogle gener af IVF-behandling (endnu). Derefter kommer menstruationen, og når man er helt nedreguleret (i Sverige konstateres dette via en blodprøve, i Danmark sker det via en skanning af æggestokkene), begynder opreguleringen, samtidigt med at nedreguleringen fortsætter på nedsat dosis (man skal jo stadig sørge for, at der ikke sker noget "normalt"). Opregulering kan ske på forskellig måde. I Sverige fik jeg Gonal-F, som tages gennem indsprøjtninger i maveskindet. Det er lidt besværligt, fordi man selv skal sidde og blande tørstof og væske og rode med forskellige hætteglas, men det bliver rutine. I Danmark har jeg brugt puregon-pen, som fyldes med små ampuller, også til indsprøjtning i maveskindet, men som ligner dem man bruger til insulin, hvis man har sukkersyge. De er umiddelbart lidt nemmere at bruge, fordi man ikke selv behøver at sidde og blande og fylde i engangssprøjter. Opreguleringen koster det hvide ud af øjnene, man når aldrig at betale fuld pris for det. En enkelt puregonampul koster f.eks. ca. 3000 kroner, og holder maksimalt 3 dage, lidt afhængig af dosis. Opreguleringen indebærer, at man danner langt flere æg end normalt. I Sverige dannede jeg 7, i Danmark har jeg foreløbigt dannet 10 og 19 æg i to forskellige behandlinger. Når folliklerne (der hvor æggene sidder) er omkring 18-20 mm i diameter, tager man en ægløsningssprøjte (profasi eller pregnyl), som modner æggene og gør slimhinden klar til at modtage dem. Så venter man et døgn, og så tages æggene ud. Jeg vil spare jer for detaljerne ved denne proces. Samme dag afleverer manden sit bidrag, og så venter man et døgn til. På dette tidspunkt skal det så vise sig, om nogle af æggene er blevet befrugtet, og om der er to gode til ægoplægning. Æg kan blive befrugtet på to måder: Enten ved almindelig IVF, hvor man lægger et par 100.000 sædceller rundt om hvert æg i petriskålen, og så finder de selv ud af det (det er den metode, som altid er blevet brugt i vores tilfælde), eller hvis der er få sædceller, ICSI, hvor man tager en sædcelle i halen, giver den et lille slag, suger den op og stikker den direkte ind i ægget. Der lægges aldrig mere end 2 æg op, med mindre det er et fryseforsøg, hvor man lægger 3 befrugtede æg op. Når æggene lægges op er de som regel 4-cellede.

Ægoplægningen har for mig altid været et værre cirkus. Vi er efterhånden nået ned på ½ time med to læger, hvoraf den ene skanner samtidigt. Første

gang jeg skulle have lagt æg op tog det 1½ time med to forskellige hold læger og sygeplejersker. Jeg har stiftet et ubehageligt bekendtskab med både tangen og stiletten, og jeg skal altid have smertestillende medicin (rapifen) under ægoplægning. Jeg tror næsten, de efterhånden anser mig for lidt af en udfordring, men det er ikke nogen spøg for os. Efter ægoplægning følger 14 dages ventetid, hvor man tager progestan stikpiller 3 gange dagligt, for at øge chancen for implantation (at ægget sætter sig fast). I Sverige skal man derefter aflevere en urinprøve, i Danmark får man taget en blodprøve for at konstatere, om man er blevet gravid eller ej.

To dage før jeg fyldte 30 år i 2001, fik vi en negativ graviditetstest. Vi havde fået et æg frosset ned, og det kunne vi så lige nå, inden vi rejste hjem. Jeg var igennem en såkaldt dilatation (udvidelse) af livmoderhalsen inden, fordi det havde været så svært at lægge æg op på mig. Jeg blødte i flere dage, og det gjorde temmelig ondt. Vi fandt aldrig ud af, om det ville have gjort det lettere, for ægget overlevede ikke optøningen, og dermed var det forsøg afbrudt. På det tidspunkt traf jeg en beslutning, som fik stor betydning for det videre forløb. Jeg kunne simpelthen ikke tro, at vi skulle gennemgå dette alene, der måtte findes forskellige fora på nettet, hvor man kunne tale med andre i samme situation, og derved kom jeg i kontakt med barnløslisten, som skulle spille en kæmpe rolle i mit liv.

På denne e-mail-liste mødte jeg simpelthen piger af rent guld, som gik igennem det samme som jeg, som støttede, når man var helt i bund, som jublede, når det gik godt, og som kom til at betyde så meget for mig, at det ikke kan overdrives. Jeg mødte min bedste veninde på listen, og jeg mødte så mange andre, som jeg stadig har kontakt med i dag. Jeg er inderligt taknemmelig for al den støtte, de har ydet mig i tidens løb, det har reddet mig mange gange. En så langstrakt krise som ufrivillig barnløshed er, skal man ikke gennemgå alene. Det er i hvert fald min erfaring, at der er hjælp at hente, og man kan få venner for livet.

Tilbage i Danmark blev vi skrevet på venteliste til Riget, og der var ½ års ventetid. I mellemtiden kom vi med i et forsøg, som Herlev sygehus kørte på Symbion – IVM. Her tager man æggene ud før, de er modne, og eftermodner dem udenfor kroppen. Der er ikke ligeså gode chancer som ved IVF, og der er et større spild, fordi mange af æggene ikke overlever eftermodningsprocessen. Jeg gennemgik et forsøg, hvor jeg fik taget 6 æg ud, og der var 2 æg at lægge op. Behandlingen var en succes, men patienten døde, som man siger – jeg blev ikke gravid. De næste to IVM-forsøg jeg startede på, blev begge afbrudt af forskellige årsager: Først pga. forhøjet østradiol-tal, som indikerede, at jeg allerede havde haft ægløsning, og anden

gang fordi, der kun blev taget et æg ud, som ikke overlevede eftermodningen. Derefter besluttede vi i samråd med lægerne, at IVM nok ikke lige var behandlingen for os, det var simpelthen for hårdt psykisk, og jeg fik det også meget dårligt af den forholdsvis milde hormonstimulering, IVM indebærer. Man skal tage østradiol-piller, og progestan stikpiller, og jeg blev meget deprimeret af østradiol-pillerne. De 14 dages ventetid var præget af depression og totalt mangel på tiltro til, at det på nogen måde kunne virke.

Samtidigt var vi nu nået så vidt, at vi skulle til formøde på Riget, og snart kunne få lov til at ringe ind. Vi er nået til sommeren 2002. Vi kan ringe ind første gang i juli, da jeg får min menstruation. Man skal igennem et sindrigt telefonsystem, hvor kun de tre første kommer i behandling med det samme, resten må vente en måned til, og forsøge sig igen. Tredje gang er lykkens gang, da skal man igennem. Vi er faktisk endnu ikke blevet afvist på Riget, så enten har vi været smadder heldige hver gang, eller også er det lidt lettere at komme igennem, fordi de har større kapacitet, hvad ved jeg. Vores første IVF-forsøg på Riget gik i gang i slutningen af juli, og løb frem til sidste uge af august. Alt var perfekt. Vi skulle giftes, og alle forberedelserne gjorde os i langt bedre humør end tidligere, jeg fik akupunktur, og alt var lyst, varmt, dejligt og fuldt af håb. Jeg fik taget 10 fine æg ud, sat 2 op og frosset 3 ned, og alt så bare flot ud. Jeg var ude midt under bryllupsfesten med kjolen op over hovedet og puregon-pennen i højeste hug, så det kørte helt som det skulle. Jeg blev bare ikke gravid.

Vi kom igennem igen i oktober, og denne gang valgte vi ikke at fortælle nogen om behandlingen. Vi bildte folk ind, at vi var blevet afvist, for vi orkede simpelthen ikke at tale om det mere, håbet var på et absolut minimum, og jeg havde ingen tro på, at det nogensinde skulle lykkes. Jeg blev stimuleret til at danne 19 æg, og jeg valgte at udskyde blodprøven en enkelt dag, fordi jeg ikke kunne bære en negativ test på en dag, hvor jeg dels skulle til julefrokost og dels skulle i Holmens Kirke til julekoncert. D. 17. december 2002 testede jeg positiv for første gang i mit liv. Jeg var gravid og totalt målløs. Mit HCG-tal var 144. Jeg skulle nu bare vente til d. 8. januar for første skanning. Alt var fryd og gammen lige indtil d. 23. december, hvor jeg begyndte at bløde, og derefter styrtblødte i hele julen.

Jeg aborterede, og blev indlagt d. 30. december. De havde mistanke om en graviditet uden for livmoderen, fordi mit HCG-tal var skyhøjt (16.000), selvom jeg havde blødt i en uge. Man mente nok at kunne se en skygge i min højre æggeleder på skanningen, og jeg blev kørt ned til operation samme dag. Der var ingen ekstrauterin graviditet. Jeg blev åbnet og lukket igen. Det, der skulle have været en laparoskopi, blev til et langt kejsersnitlignende indgreb med

dertil hørende ar. Jeg fik senere en udskrabning, som viste blastocystrester i livmoderen, og dermed konstaterede, at graviditeten havde siddet helt rigtigt, men bare ikke var fuldstændigt afstød. Der var ikke noget levedygtigt tilbage, men der havde siddet væv tilbage, som blev ved med at producere HCG og gendanne slimhinden. Til gengæld viste operationen en anden ting – jeg havde endometriose. Jeg havde ”chokolade-væv”, som de kalder det omkring blindtarmen og en knude på tyktarmen. Endometriose kan kun konstateres ved en kikkertoperation eller som her ved en udvidet kikkertoperation. Man kan ikke se det på en skanning. Jeg har aldrig haft mange smerter, bortset fra menstruationssmerter, så jeg var aldrig blevet undersøgt for det. Endometrium er slimhinden i livmoderen. Når man har endometriose, har man den samme slags slimhinde andre steder i kroppen, som på samme måde som slimhinden i livmoderen følger menstruationscyklussen. Det vil sige, at når man bløder fra slimhinden i livmoderen, bløder man også fra endometriosevævet, blot typisk ud i bughulen, hvilket medfører store menstruationssmerter. Nogle er fuldstændigt invaliderede af smerter, andre mærker ikke så meget til det. Alle har ikke alle symptomer, alle er ikke ufrivilligt barnløse pga. det, og ingen ved, hvorfor nogle får det, og andre ikke gør. Efter al sandsynlighed indebærer endometriosen i mit tilfælde, at mine æggeledere ikke fungerer eller i hvert fald har nedsat funktion. Det spiller ingen rolle i forhold til IVF-behandling, hvor man ikke skal bruge æggelederne til noget, men det gør det mere eller mindre umuligt for mig at blive gravid ved ”egen kraft”. Jeg gennemgik mange andre ting i forbindelse med aborten, men det vil jeg spare jer for her. Jeg var sygemeldt i hele januar måned og havde tabt tre kilo, da jeg blev udskrevet.

Nu havde vi en diagnose, og 15 befrugtede æg i fryseren. Første fryseforsøg blev gennemført så hurtigt som muligt i februar. Det viste sig, at jeg havde en dårlig cyklus, og at de måtte bruge 11 af vores fryseæg, bare for at få tre æg at lægge op. Jeg fik menstruation efter en uge, og det hele gik selvfølgelig i vasken. Andet fryseforsøg var fuldstændigt perfekt, alt gik simpelthen godt. Jeg havde menstruation d. 8. april 2003, og derefter blev jeg skannet, hvor den follikel jeg havde lavet var helt normal i størrelsen. De valgte at lave et såkaldt modificeret fryseforsøg, hvor de udover fryseæggene ville tage mit friske æg ud og befrugte det. Den beslutning skyldtes, at vi havde haft så dårlige resultater med de andre fryseæg, og kun havde 4 tilbage. Fryseforsøg foregår i en normal cyklus uden hormonstimulering eller nedregulering. Derfor går det jo meget hurtigere end almindelig IVF-behandling. Den eneste medicin, man får, er ægløsningssprøjten (profasi eller pregnyl). Jeg fik taget mit friske æg ud (uden bedøvelse), og min mand afleverede en sædprøve, og så ventede vi en dag. Næste dag viste det sig, at alle 4 fryseæg havde

overlevet, og mit friske æg var blevet befrugtet. Der var noget at lægge op! Jeg fik lagt tre æg op d. 24. april 2003: Et 3-cellet fryseæg, som havde overlevet men ikke delt sig, mit friske æg, som havde delt sig til en flot 4-celle og et 5-cellet fryseæg, som havde overlevet og efterfølgende delt sig. Glade var vi.

I løbet af de næste 14 dage, fik jeg menstruationssmerter flere gange. Hver gang tænkte jeg, at nu var det sket, nu havde jeg fået menstruation. Det føltes fuldstændigt lige sådan, men der kom intet blod. Det var i og for sig ikke usædvanligt, for jeg plejede ikke at nå at bløde inden blodprøven alligevel. Smerterne kom og gik, ikke så voldsomme som normalt, men alligevel blev jeg regulær trussetjekker i de dage, for jeg forventede hele tiden at se blod. På 14. dagen - d. 8. maj 2003 - tog vi på Riget og fik taget blodprøve, og så var det bare at tage hjem og vente, til vi kunne ringe ind og få svaret. Det er første gang, jeg nogensinde har taget en graviditetstest, inden jeg kendte svaret. Den blev positiv! Faktisk så positiv, at de to streger var lige kraftige. Vi var rystede og græd og lo på en gang, men hvad var HCG-tallet? Sidst havde det været 144, og det var jo ikke lykkedes alligevel. Jeg var meget nervøs, da vi ringede ind, men HCG-tallet var dejligt højt: 442. Jeg var gravid, og det var simpelthen så dejligt. Samtidigt blev vi ekstremt bange for, at det samme skulle ske igen.

De næste tre uger virkede som tre år. Vi gik små ture, fordi jeg fik ondt i lænden af at gå for langt. Jeg turde dårligt røre mig, og det var definitivt slut med at cykle eller bære tunge indkøbsposer eller lignende. Vi skulle til første skanning d. 30. maj 2003 kl. 9:45, og tiden indtil da, er de længste tre uger af mit liv. Vi var godt nervøse, da vi mødte op til skanningen, for vi havde eksempler på kvinder, som kom til første skanning, og så var fostret gået til. Jeg blev lagt op, og glæden ville ingen ende tage, da Linus' lille hjerte for første gang blinkede til os fra skærmen. Vi skulle have et barn.

Linus vokser.

Man kan sige, at Linus kun levede i 5 dage. Men for os, der ventede ham, levede han fra d. 24. april til d. 25. november. De 7 måneder var de bedste i hele mit liv, selvom de også var præget af angst og en følelse af uvirkelighed. Når man har ventet så længe, og ønsket så længe, er det meget svært at forstå, at det pludselig er sket. Jeg var pludselig gravid, og jeg kunne næsten ikke vente med at se, maven vokse. Det er nok på mange måder ens for førstegangsfødende, at barnet virker uvirkeligt, men måske er det endnu mere udtalt, når man har længtes så meget efter det. Vi kunne ikke få skanninger nok, vi måtte hele tiden se det lille mirakel i min mave.

Efter den første skanning i uge 8, rejste vi på turné på Sjælland med det lille skanningsbillede af Linus. Det var pinse, og vi ringede først til min lillebror og fortalte ham, at hvis alt gik vel, skulle han være onkel til januar 2004. Min mor var allerede informeret, for jeg syntes, at hun fortjente at vide det næsten med det samme i betragtning af, hvor meget hun havde været der i forbindelse med aborten. Hun fik det at vide to dage efter blodprøven, fordi jeg tænkte, at hun skulle nå at have noget at glæde sig over, hvis det nu skulle gå galt igen. Derefter gik turen til min svigerfamilie (min mands mor og stedfar), så til Orø, hvor min far og hans kone var i sommerhuset, og endelig til min mormor, som blev så rystet, at hun begyndte at græde. Alle var meget glade, for de vidste jo alle, hvor længe vi havde prøvet. Vi tog stadig vores forbehold og sagde hele tiden, "hvis alt går godt".

Vi blev skannet igen på fertilitetsafdelingen på Riget i uge 10, og fik endnu et billede af Linus, hvor han nu lignede en lille rummand, og man kunne tydeligt se de to hjernehalvdele. Det var utroligt som han voksede. Hjertet blinkede og blinkede, og livet var fantastisk. Vi blev afsluttet fra fertilitetsgangen, for nu blev jeg betragtet som normalt gravid. Næste deadline var 12. uge. Jeg havde ikke specielt meget kvalme. Jeg var ikke meget for fisk, og ind imellem måtte jeg lade være med at tænke på min mad, mens jeg lavede den, men jeg kastede kun op en enkelt gang, og det skyldes nok mest et endometrioseanfald. I uge 7 fik jeg en lille smule lysebrunt udflåd én gang, og det var nok til at sætte en alvorlig skræk i livet på os. Jeg blev trussetjekker par excellence. Men der kom ikke mere.

Da jeg nåede 12. uge, var mine dage på barnløslisten talte, og jeg avancerede til e-mail-listen miraklernes tid, for piger på barnløslisten, som var blevet gravide. Min veninde havde oprettet den en måned før, da hun selv var blevet gravid. Det hele var perfekt, vi havde 4½ uge imellem os, hun havde termin d. 14/12-2003 og jeg d. 12/1-2004, vi skulle rigtigt trille rundt i Frederiksberg Have med hver vores barnevogn, vi skulle på café, som alle de andre mødre, vi havde set, og vi skulle tale i timevis om vores vidunderbørn, når alle andre var blevet trætte af at høre på os. Ja, sådan skulle det have været, livet tegnede smukt og dejligt.

Jeg var stærkt utålmodig med min mave, den skulle blive stor og rund så hurtigt som muligt. Om sommeren var vi 14 dage i Sydney på "vinterferie". Det var 20 grader i skyggen, og det passede mig glimrende, for jeg følte mig som om, jeg havde medbragt egen varmeradiator. Det var en dejlig tur, selvom jeg aldrig har fløjet så langt (og jeg tvivler egentlig på, at man kan flyve ret meget længere på vores jord, turen tog 23 timer). Jeg gik rundt og var gravid i Sydney, og man kunne næsten ikke se det. Jeg måtte fortælle

folk det, for det var de færreste, der lagde mærke til det. Livet var generelt helt skønt, og jeg kiggede på babytøj og små tøjdyr i stormagasiner, men jeg turde endnu ikke købe noget, dertil var det hele stadig alt for uvirkeligt.

Min første jordemoderundersøgelse var kort efter hjemkomsten fra Sydney – d. 30. juli. Jeg var meget nervøs. Jeg var lige gået ind i uge 17, og jeg var så bange for, at han ikke voksede, som han skulle, fordi jeg ikke syntes, at jeg fyldte ret meget. Vores søde jordemoder beroligede mig meget, og viste mig, hvor stor min livmoder var, og sagde at det var helt normalt for 16 fulde uger, så der var intet at bekymre sig over. Så oprandt det store øjeblik: Hjertelyd. Hun sagde, at det kunne være, hun skulle lede lidt, og det skulle vi ikke blive forskrækkede over, men hun havde knapt sat mikrofonen på min mave, før vi hørte hjertet galoppere derudaf. Det var så stort, og vi fældede begge en tåre. Det var den bedste lyd i hele verden. Jordemoderen mente bestemt, at Linus havde det rigtigt godt derinde, for han havde en stærk hjertelyd. Jeg var glad for, at vi ikke havde hørt hjertelyden inden, vi var rejst på ferie, for så tror jeg ikke, jeg havde turdet tage af sted. Det blev med et pludselig mere virkeligt for mig, at der lå et barn i min mave, en følelse, der desværre ikke varede ved længe nok.

Nu kom den skrækkelige tid, hvor man skulle kunne begynde at mærke liv. Jeg mærkede ingenting, og man kunne stadig ikke rigtigt se min mave, jeg så nærmest bare lidt tyk ud. Vi skulle til organskanning i uge 20, og endnu engang var vi frygteligt nervøse. Vi havde besluttet, at vi meget gerne ville høre et gæt på kønnet, for det kunne være, det ville gøre det hele mere virkeligt. Organskanningen gik fint, der var intet i vejen med vores lille dreng, som gættet lød på. Det var dybt mærkeligt for mig, at det var en dreng. Tænk, at der kunne ligge en dreng indeni en pige, det var helt ufatteligt for mig. Jeg ved jo godt, at sådan må det have været med alle drenge, men alligevel, det føltes helt underligt. Jeg var dog glad, men skulle lige vænne mig til tanken. Det var d. 22. august, to dage før vores 1-års bryllupsdag, og det var varmt og sommer og lykkeligt.

På vores bryllupsdag mødte vi et par af vores venner på gaden, som ikke havde set, at jeg var gravid. Den enes kommentar var: "Nå, I har nok levet i synd", hvortil vi med ren samvittighed kunne svare, at det havde vi bestemt ikke. Linus er jo et IVF-barn, så der havde overhovedet ikke været sex involveret. Vi syntes selv, vi var meget vittige. I uge 21 startede jeg op på feroduretter behørigt advaret om, at de kunne give maveproblemer. Jeg fik ingen problemer, men min mave har også altid været sær pga. endometriosen (ved jeg nu). Jeg mærkede stadig ikke liv, men jeg var ikke bekymret. Til organskanningen havde vi fået at vide, at min moderkage lå lige

foran under maveskindet, så det ville tage længere tid, inden jeg kunne mærke liv. Vi havde købt en babylytter i Babysam, som vi flittigt brugte, og man kunne høre Linus sparke på livet løs. Det lød som dumpe bump i min mave, og det var dejligt at lytte til. Det var mærkeligt, at jeg ikke kunne mærke det, når man så tydeligt kunne høre det.

Efter uge 20 begyndte min mave ellers at vokse med lynets hast. Jeg passede mit arbejde, som underviser på RUC, og promenerede stolt min store mave, mens jeg havde det som et kraftvarmeværk i fuld funktion. Jeg kunne ikke have både trøje og jakke på, jeg endte altid med at svede, så jeg måtte tage en af delene af. Vaskemaskinen kørte nærmest i døgndrift med de få beklædningsgenstande, jeg kunne være i. Jeg mødte op hos jordemoderen i sommerkjole og nylonstrømper i midten af oktober måned. Min fødselsdag i starten af oktober var den bedste i mange år. Mine fødselsdage og jul og lignende højtider havde indtil da bare markeret, at endnu et år var gået, uden at jeg var blevet gravid – men ikke denne. Endelig var der noget at fejre, og jeg glædede mig som et lille barn til december, hvor jeg skulle på barsel, og gå og hygge mig rigtig meget. Endelig en jul, hvor jeg havde tid til at bage småkager og pynte op til jul, og skrive julekort og alt det, som jeg altid forestiller mig, at jeg skal lave i december, men som jeg aldrig når, fordi arbejdet hober sig op lige op til jul. I år skulle det blive anderledes! Jeg havde været ude at købe nye vinterstøvler, fordi jeg var ved at "vokse" ud af de gamle, og fordi jeg tænkte, at det kunne jo være, jeg ville få ødemer hen mod slutningen af graviditeten, så man kunne jo lige så godt være forberedt.

D. 15. oktober var jeg hos jordemoderen for, hvad der skulle vise sig at være sidste gang. Jeg var en smule bekymret over min enorme mave, som allerede lignede 9. måned. Ak ja, som man kan bekymre sig om først det ene, og så det andet. Min jordemoder syntes, at jeg havde en flot stor mave, og vægtskønnede min lille søn til 1200 gram. Han lå med hovedet nedad, men han kunne jo nå at vende sig mange gange endnu. Jeg var lige gået ind i uge 28. Mandag d. 20. oktober skulle jeg til skanning. Fordi han var et IVF-barn, var vi blevet tilbudt to ekstra skanninger, og i vores situation siger man ikke nej til at se sit barn en ekstra gang. På miraklernes tid var jeg genstand for stor misundelse på grund af ekstraskanningerne. Først så alt fint ud, han blev vægtskannet til 1600 gram, og han voksede, som han skulle. Da hun til sidst lige ville måle fostervandet, blev hun dog betænkelig. Der var for meget. Vi vidste ikke, hvad det betød. Vi havde aldrig hørt, at for meget fostervand kunne være et problem. Hun var ikke særlig meddelsom, men ville lige skrive en bemærkning til lægen, som vi skulle ind til bagefter. Nu blev vi først rigtigt nervøse.

Hos lægen fik vi at vide, at de gerne ville have en ekstra organskanning på Riget. Hårdt presset blev hun nødt til at fortælle os, at for meget fostervand kunne tyde på misdannelser hos vores søn, men det var bestemt ikke sikkert. Det kunne også være, at jeg bare var sådan en, der dannede meget fostervand, men de ville gerne lige være sikre. Vi skulle ikke bekymre os, fik vi at vide, for organskanningen i uge 20 havde jo været helt fin, så det var bare for en sikkerheds skyld. Ikke bekymre os! Vi var skrækslagne, og da vi først fik en tid til fredag d. 24. oktober, kunne jeg slet ikke holde ud at skulle vente så længe. Jeg var parat til at tage af sted med det samme. Men det hastede ikke så meget, og som sagt det var bare for en sikkerheds skyld, det var jo ikke spor sikkert, at der var noget som helst i vejen med barnet. Jeg blev lige undersøgt, fordi jeg havde døjet med en del plukkeveer. De gjorde ikke ondt, men jeg vidste jo af gode grunde ikke, hvad der var mange plukkeveer, og hvad der var helt i sin orden. Min livmoderhals var helt normal, så lægen mente ikke, at der var noget at bekymre sig om, det var bare livmoderen, der øvede sig.

Om onsdagen begyndte jeg at få noget slimet brunt udflåd, og jeg ringede stærkt foruroliget til jordemødrene. De sagde, at det var meget normalt, når lægen havde været oppe at røre ved livmoderhalsen. Der kunne være bristet et lille blodkar, eller sidde noget størknet blod, som nu kom ud. De sagde, at jeg skulle drikke et stort glas iskoldt vand og lægge mig ned en time, for at se om jeg mærkede liv. Jeg var først begyndt at mærke lidt liv i uge 24, men jeg gjorde, som jeg fik besked på, og mærkede da også svagt liv i løbet af den time. Jeg ringede så derind igen, og nu mente de, at det hele var fint, men jeg skulle holde øje med, om blodet blev rødt. Det gjorde det om torsdagen. Der kom også mere af det, og det var mere slimet. Jeg begyndte at få ondt i lænden og foran nederst på maven, og jeg troede først, at jeg havde forstoppelse. Det gjorde ikke meget ondt, men pga. blodet ringede jeg ind til jordemødrene igen. Denne gang syntes de, at vi skulle komme ind på fødegangen, for at blive undersøgt. Jeg var stadig i 28. uge, og jeg var meget bange. Da jeg kom derind, blev jeg undersøgt af den samme læge, som havde set på min livmoderhals om mandagen. Hun kunne mærke, at min livmoderhals var blevet kortere, og da hun trak hånden ud, var den fuld af blod. Slimproppen var gået.

Så gik alting meget stærkt. De kærte en CTG-strimmel på mig, og jeg havde veer med 1½ minuts mellemrum. Jeg var dybt rystet. Jeg fik celeston (lungemodnende medicin), penicillin og lagt vehæmmende drop, og så blev der ellers bestilt ambulance til Riget. Det gik med blå blink gennem hele byen, og jeg gav endelig efter og græd hele vejen. Jordemoderen (som i øvrigt

også hed Lotte) sagde beroligende, at det slet ikke var sikkert, at det gik galt, de fik tit pigerne tilbage igen, når fødslen var stoppet. Jeg kom ind på Riget og blev i første omgang lagt på fødegangen. Kl. 3 om natten blev jeg kørt ind til skanning, og de konstaterede, at jeg havde alt for meget fostervand. Jeg blev derfor tappet for en liter, og der blev taget en fostervandsprøve med det samme, når de nu var i gang. Til alt held var det "mestertapperen" på ultralydsafdelingen, som havde vagt den nat. Jeg havde allerede en tid til skanning næste dag (den jeg havde fået til om fredagen), så skulle vi se, om der skulle tappes ½ liter mere. Jeg blev indlagt, og min mand fik lov at overnatte i den anden seng. Veerne var allerede taget meget af, og forsvandt helt i løbet af næste dag. Jeg fik stadig penicillin og den sidste celeston den følgende nat.

Fredagens skanning viste fostervand i overkanten af det normale, men der skulle ikke tappes mere, for der var altid en risiko for at fødslen gik i gang pga. tapningen. Vores søn blev vægtskannet til 1300 gram. Jeg blev sygemeldt resten af graviditeten, og måtte kun stå ud af sengen for at gå på toilettet. Jeg fik ny tid til skanning om onsdagen d. 29. oktober. Vi fik besøg af en børnelæge fra neonatal-afdelingen, og de var meget beroligende. Linus ville sagtens kunne overleve, jeg var jo allerede langt (i uge 29 på det tidspunkt), og det var slet ikke noget problem. Jeg var jo også celestondækket, så de var helt chokerede over, at jeg kunne spørge om, han ville overleve – selvfølgelig ville han det. Organskanningen havde ikke vist nogle problemer, og de var ellers meget grundige. Hjertet blev gennemskannet i ½ time, og resten af hans lille krop blev set igennem. Der var intet i vejen med ham. Onsdag blev han vægtskannet til 1500 gram, og jeg fik lov til at komme op i en kørestol, og blive kørt over på neonatal for at se, hvad man kunne forvente, hvis jeg nu fødte i morgen. De havde næsten ingen børn, der var så store, som Linus var på det tidspunkt, de var næsten alle sammen mindre. Vi fik hastesvaret på fostervandsprøven, vi ventede en normal dreng. Det endelige svar kom først 2 uger senere, men viste det samme – en helt normal dreng.

Jeg fik lov til at komme hjem onsdag d. 29. oktober på aflastning. Jeg måtte stadig kun ligge, min livmoderhals var kun 18 mm, men hvis jeg bare kun gik op for at gå på toilettet, var det i orden. Min mand kunne blive hjemme, det meste af tiden og passe mig, og jeg havde også min gravide veninde, som kom med videofilm i massevis, for at jeg ikke skulle kede mig. Jeg fik en tid til skanning onsdag d. 5. november, så måtte vi se, om fostervandet var begyndt at opføre sig normalt.

Det var det ikke. Allerede søndag d. 2. november begyndte jeg at føle mig meget udspilet, og vi turde ikke andet end at tage ind på Riget om aftenen. Der blev kørt CTG-strimmel igen, og jeg havde godt nok nogle plukkeveer, men ikke mere, end normalt, selvom de faktisk så ret regelmæssige ud på strimlen, bare med lange intervaller. Jeg blev skannet igen, og min fornemmelse havde været rigtig – jeg var ved at gendanne fostervandet. Jeg blev indlagt igen med henblik på tapning en af de nærmeste dage. Jeg blev tappet for anden gang d. 3. november, endnu en liter, og derefter fik jeg en ny tid til om onsdagen. Om onsdagen d. 5. november blev Linus igen organskannet, og der var stadig ingen problemer. Han blev vægtskannet til 1800 gram, så han voksede rigtig flot. Min livmoderhals var dog blevet endnu mindre – 11 mm.

Jeg fik lov til at komme hjem igen om torsdagen, og fik en ny tid til skanning mandag d. 10. november. Denne gang holdt jeg tiden ud. Vi mødte op til skanning, og jeg vidste godt, at jeg var blevet temmelig udspilet siden sidst, så denne gang havde vi pakket en taske med forberedelse på indlæggelse. Jeg blev tappet for tredje gang, endnu en liter, og indlagt igen. Jeg fik kørt en CTG-strimmel, indtil plukkeveerne ebbede ud (egentlig skelner de ikke mellem veer og plukkeveer på svangerafdelingen, det hele hedder veer). Om onsdagen blev jeg tjekket igen, jeg var stadig i overkanten med hensyn til mængden af fostervand, men det var i orden. Det var hele tiden en balancegang: Ville jeg gå i fødsel, hvis de ikke tappede, eller ville jeg gå i fødsel af, at de tappede? Min livmoderhals blev skannet til i bedste fald 5 mm, men han turde ikke rigtigt skanne for tæt på af frygt for at komme til at prikke hul. Jeg var stadig lukket, men min livmoderhals var så godt som udslettet. Så nu fik jeg ikke lov til at komme hjem mere før fødslen. De frygtede, at hvis jeg kom hjem, og vandet gik lige pludselig, så kunne navlestrengen ryge med ud, fordi jeg havde så meget vand, og så kunne det blive livstruende for Linus. Jeg belavede mig på at blive liggende. Jeg håbede på at holde til fulde 34 uger, som ville være 1. december, for så var han stor nok til at lungerne var fuldt udviklede, og han ville kunne komme med hjem. Så længe kom jeg ikke til at ligge der.

Fredag d. 14. november fik jeg kørt CTG-strimmel igen, og jeg sagde til dem, at havde jeg været hjemme nu, så var jeg taget derind, for jeg følte mig meget udspilet. Jeg havde tid til skanning om mandagen, og de sagde, at det nyttede ikke noget, for der var ingen til at tappe mig i weekenden. Jeg havde også fået en maveinfektion, og var på penicillin igen, og det var ikke nogen fordel, at jeg skulle op hele tiden. Den weekend var et rent helvede. Mine tarme gjorde voldsomt ondt, jeg havde plukkeveer, hver gang jeg lå på

ryggen, Linus lå på tværs, og jeg var helt udspilet af fostervand. Endelig blev det mandag, og min fornemmelse havde været rigtig, jeg fik tappet ca. 1½ liter fostervand. Linus havde kunnet ligge helt udstrakt på grund af alt vandet, og han var selvfølgelig stærkt utilfreds med at få sit svømmebassin reduceret. Han sparkede som en gal for at få nålen væk, det var rigtig dejligt at se på. Jeg fik som sædvanlig en ny tid til om onsdagen.

Onsdag d. 19. november blev Linus vægtskannet til 2300 gram, og alt var fortsat normalt med alle organer, fostervandet var i overkanten som sædvanlig, og de turde ikke skanne min livmoderhals af frygt for, at de skulle støde ind i noget. Der var alligevel heller ingen pointe i at vide noget om den, for jeg skulle alligevel blive liggende.

Vi er nået til torsdag d. 20. november, jeg er i uge 33, og jeg er blevet lovet, at når jeg går i fødsel, så vil jeg både høre ham skrigе og få ham op på maven, for nu er han så stor, at han ikke skal i kuvøse. Jeg har fået at vide, at jeg efter al sandsynlighed skal føde ved kejsersnit, fordi han ikke ligger fast med hovedet, og fordi jeg har så meget fostervand, at han kan vende sig mange gange endnu. Min far har været på besøg, og jeg sidder på albuen og spiser, da vandet går. Det poster ud i store skvulp, og jeg bliver grebet af panik. Kl. er 18, og personalet er ved at servere aftensmad på svangerafdelingen, så ingen reagerer på tilkaldeknappen. Min mand styrter ud på gangen efter hjælp, og jeg sætter mig op og råber i håb om, at nogen skal høre mig, når de går forbi. En jordemoder hører mit råb og kommer stille og roligt ind og kan konstatere, at vandet ganske rigtigt er gået. Der bliver tilkaldt en ekstra jordemoder og en læge, og jeg får en ble på, som øjeblikkeligt bliver gennemblødt langt op af ryggen. Jeg får en ny på, og det samme sker. Jeg er åbnet 1 centimeter, men det er i sig selv ikke faretruende (det kan jeg i princippet have været i et stykke tid). Jeg får at vide, at man sagtens kan ligge nogle dage uden fostervand, og at jeg jo ved, at fostervand kan gendannes. Det kan jeg slet ikke have, hvis det skal være nu, så skal det også være nu. Jeg kan ikke ligge og vente på at få veer hele natten, og være bange for hvad der sker. Jeg kommer heller ikke til at vente længe. 10 minutter efter vandafgang får jeg veer, og lægen beslutter, at nu kører vi over på fødegangen. Linus skal fødes.

Linus' fødsel

Man må nok karakterisere Linus' fødsel som nem, hvis ikke det havde været for afslutningen. Det tog ca. 8 timer at føde min søn, og for mig forekommer det at have været meget kort tid. På intet tidspunkt havde jeg trang til at stikke af, og jeg overvejede ikke at tage mit gode tøj og gå. Jeg var helt med

på, at nu skulle han ud, og det skulle jeg nok klare. Kvinder gennem tiderne har klaret det før mig, så kunne jeg vel også, havde jeg hele tiden resoneret, og jeg gjorde mig ingen forestillinger om, at det ikke ville gøre ondt. Hvis det kunne gøre en forskel, skulle jeg gerne gøre det mindst 30 gange til. Det ville bare ikke have ændret noget. Jeg har ikke rigtigt nogen god fornemmelse af, hvor lang tid det egentlig tog, og hvornår der skete hvad undervejs, så I må bære lidt over med mig.

Jeg blev kørt ind på fødestue 10 på fødegangen lidt efter kl. 18, og blev lagt over på en meget hård briks. Min seng var fuldstændigt gennemblødt af fostervand, og jeg tror ærlig talt ikke, at madrassen kunne bruges til ret meget, med mindre de har et fabelagtigt renseri på Riget. Jeg husker også, at jeg fik en tør skjorte på (en af den fikse slags med trykknapper, Rigets kollektion anno 1971 eller deromkring), fordi den, jeg havde på var fuldstændigt gennemblødt. Jeg havde jo ligget med hævet benende i en måneds tid for at flytte trykket, så da vandet gik, løb det helt op af ryggen på mig. Jeg havde allerede på det tidspunkt ret kraftige veer. Jordemoderen sagde, at jeg havde gode, seje veer.

Ved et heldigt sammentræf havde jeg samme dag for første gang talt om selve fødslen med en jordemoder. Det var torsdag, og det er dagen for jordemoderundersøgelse på svangergangen. Jeg havde sagt, at jeg ikke havde i sinde at spille helt, og hun havde sagt, at vi bare kunne skrive i min journal, at jeg var positivt indstillet overfor smertelindring. Det tør svagt antydes. Om aftenen til stuegang skulle jeg have talt med lægerne om, hvor lang tid de ville lade mig ligge, hvis der nu ikke skete noget af sig selv. Strengt taget var det et spørgsmål om, hvornår de f.eks. ville lade være med at tappe mig, og bare vente på at jeg så bare gik i gang. Der var jo ingen grund til, at jeg skulle ligge til uge 40, mente jordemoderen. Man får en helt anden målestok, når man ligger på svangerafdelingen. Som sagt, så blev jeg betragtet som meget langt (uge 33), og 37 uger regnes for termin. Jeg nåede aldrig at få talt med lægerne. Samtalen med jordemoderen betød imidlertid, at da jeg kom over på fødestuen, fik jeg i en vepause sagt, at jeg var meget positivt indstillet overfor smertelindring.

Det første der skete, efter jeg blev lagt over på briksen, var at "mestertapperen" fra ultralydsafdelingen kom for at skanne mig. Han sagde, at ja, det var jo det, vi ikke ville have, skulle ske. Jeg synes, det var en lidt mærkelig kommentar, for jeg havde jo hele tiden fået at vide, at jeg var langt, og han ville sagtens kunne overleve. Jeg ville høre ham skrig, og jeg ville få

ham op på maven, og det var usandsynligt, at han skulle i kuvøse. Jordemødrene var også meget beroligende, og havde som noget af det første sat en lille barneseng til opvarmning på stuen. Så jeg var egentlig godt tilfreds med, at det var nu, når vandet nu var gået. Jeg kunne sådan set heller ikke have gjort så meget andet, for jeg var allerede i gang med at udvide mig. Hver ve sendte et skvulp af fostervand ud, indtil jeg kunne mærke, at der ikke kom mere. Der var ganske rigtigt ikke mere fostervand tilbage, da jeg blev skannet, og Linus havde lagt sig pænt til rette med hovedet nedad, så jeg skulle ikke have kejsersnit, med mindre der skulle ske noget uforudset undervejs. Det gjorde der ikke, før jeg havde født ham.

Jeg vil tro, at jeg brugte ca. 6½ time på at udvide mig til 4 cm. Jeg fik ret tidligt lattergas, og fik trukket nogle dybe vejrtrækningen i en vepause, så jeg blev helt skæv af det. Det tog meget godt toppen af veerne i starten. Min mand gned mig på lænden under alle veerne, og jeg skreg ned i min maske, indtil veerne toppede. Det var egentlig ikke fordi, det gjorde uudholdeligt ondt, det var mere fordi, det hjalp mig at sætte lyd på. Jeg fik utroligt meget ros undervejs, og jeg var sikker på, at de altid roste for at opmuntre, hvilket de nægtede hårdnakket. Jordemoderen sagde til mig, at jeg trak vejret rigtig godt, og arbejdede godt med veerne. Jeg ved ikke, hvordan jeg ellers skulle have gjort, så jeg var åbenbart et naturtalent.

Det meste af tiden sad der en jordemoder ved siden af mig og skrev notater. Jeg ved ikke, hvad hun skrev, men jeg ved, at de hver tirsdag taler ugens fødsler igennem, så jeg går ud fra, at hun skrev, hvad der foregik. I starten havde jeg fået sat en almindelig CTG på, men det var svært at skelne Linus' hjertelyd fra min puls, så i stedet satte de en caput-elektrode på hans hoved. Den første prøvede de at sætte fast, da jeg kun var 1 cm udvidet, så den røg af med det samme. Derefter prøvede de med forskellige slags, og den sjette blev endeligt siddende resten af tiden.

Det gik stille og roligt fremad de første 6½ time, og jeg fik ikke andet end lattergas. På et vist tidspunkt fik jeg en Panodil som stikpille, men hvad den skulle gøre godt for, ved jeg ikke. Den havde i hvert fald ingen effekt. Jeg lå på siden det meste af tiden, og min mand var meget dygtig til at gnide min lænd. Jeg fik også varmepude på engang imellem, og det var faktisk meget rart. Under en vepause sukkede jeg, og sagde "...og alt det på grund af et æble". Min mand og jordemoderen kiggede på hinanden, og troede at jeg talte i vildelse, så jeg var nødt til at forklare, at jeg talte om uddrivelsen af paradiset og, at Eva blev dømt til at føde sine børn i smerte. Kors, hvor jeg bare synes, de var uintelligente. Det var da fuldkommen åbenlyst, hvad jeg mente, syntes jeg selv.

Lattergassen var ikke så effektiv efterhånden, men jeg klamrede mig alligevel til den, og indhalere kraftigt indtil veerne klingede af. Efter min mands udsagn kunne man se, at jeg kunne klare kraftigere og kraftigere veer. Han kunne se CTG-strimlen, derfra hvor han stod. Jeg havde travlt med at følge med i veerne. Da jeg havde udvidet mig til 4 cm, ville jordemoderen lægge et mildt ve-stimulerende drop, for at gøre mine veer endnu mere effektive. Jeg har ingen erindring om, at jeg fik lagt venflon i hånden, men det må jeg have fået, for jeg mener bestemt, at det andet var blevet fjernet om onsdagen. Hver gang de tappede mig, fik jeg lagt venflon og givet første trin vehæmmer (tractocile). Men så vidt jeg husker, blev det fjernet onsdag, når jeg var blevet tjekket, og plukkeveerne var nået ned på normal. Jeg fik det mindste ve-stimulerende, hun kunne give mig. Hun talte om 10 dråber, og det var meget effektivt.

Mine veer tog til, og på det tidspunkt gik jeg i panik. Lattergassen virkede ikke mere, og jeg kunne pludselig ikke trække vejret ordentlig. Jeg klamrede mig til masken og snappede efter vejret fuldstændigt ukontrollabelt. Jeg prøvede at kommunikere med øjnene, at jeg var i panik, men jeg kunne kun spærre øjnene helt op, og jeg tror egentlig godt, at jordemoderen forstod, hvad jeg mente. I en vepause talte vi om epiduralblokade. Jordemoderen spurgte, om vi havde talt om det sammen, og jeg sagde, at jeg kunne ikke holde til ret meget mere, så jeg skulle bare have, hvad jeg bad om. Jeg havde ingen idealer om en naturlig fødsel, eller noget lignende, så jeg skulle bare have det hele, for jeg kunne ikke klare det mere. Så vi blev enige om, at hun lige ville undersøge, hvor langt jeg var, og så ringe efter en narkoselæge, så jeg kunne få lagt en epiduralblokade. Jeg nåede aldrig at få lagt en epidural.

Da hun undersøgte mig, var jeg 10 cm udvidet. Jeg havde udvidet mig de sidste 6 cm på 40 minutter. Jeg skal love for, at det ve-stimulerende drop havde været effektivt, selvom det var sat på mindst muligt. Der gik heller ikke ret lang tid, før jeg begyndte at få presseveer. Nu fik jeg kun ilt i masken, og ved den første presseve, blev jeg overrumplet og kunne ikke rigtigt finde ud af at presse. Jordemoderen forklarede mig, at det var lettere, hvis jeg holdt vejret, når jeg pressede, og min mand blev instrueret i, hvordan han skulle støtte mig, så jeg næsten sad op. Jeg syntes min mand begyndte at se noget chokeret ud, men han påstår, at han bare pressede med. Jordemoderen begyndte også at forklare en helt masse om, at jeg skulle presse, når hun sagde til, og holde igen, når hun sagde det. Hun blev ved med at gentage det, og jeg havde forstået det første gang, men hun insisterede på, at jeg skulle svare. Det endte med, at jeg gav hende et håndsignal om, at jeg havde forstået det, og hun roste min nonverbale kommunikation, som hun kaldte

det. I en pressepause ringede hun efter børnelægerne, som skulle undersøge Linus, når han kom ud. Det havde jeg fået at vide, for det er standard, når man føder for tidligt. I telefonen sagde hun bare "Vi presser", men børnelægerne var lige ved at lægge et barn i kuvøse, så de kunne ikke lige komme nu. De nåede dog at komme, inden Linus kom ud.

Selve pressefasen tog under en time ifølge min mand. Jeg husker egentlig ikke så mange presseveer, men jeg skiftede stilling nogle gange. Jeg lå mest på siden og pressede af en eller anden grund, og for det meste klamrede jeg mig til min mand, mens jeg pressede med tilbageholdt åndedræt. Jeg kunne klare op til tre pres på en ve. Det var en meget mærkelig følelse. Det gjorde ondt på en helt anden måde. Det var som om, min krop pressede af sig selv, for når veen klingede af, kunne jeg simpelthen ikke presse selv, syntes jeg. Jeg kunne hver gang nå at sige til, når veen kom, men jordemoderen havde nok egentlig en meget god fornemmelse for det.

Hun fortalte mig, at hovedet drejede, og hun kunne se en mørk hårtot stikke frem. Jeg pressede løs, og pludselig sved det, og jeg følte mig totalt udspilet. Hovedet var kronet, og nu var der ikke langt igen, fik jeg at vide. Nu skulle jeg ved næste ve lade være med at presse, og det lykkedes mig faktisk at gispe eller rettere sagt snappe efter vejret igennem en ve, og jeg fik endnu mere ros. Ja, jeg fik jo indtrykket af, at det med at føde, det kunne jeg bare. Så pludselig blev hovedet født, og ved næste ve gled Linus lige så stille ud. Der hørtes ikke en lyd. Det var d. 21. november kl. 01:53.

Pludselig gik alting meget hurtigt, han røg over på børnelægernes bord til højre for mig, (navlestrengen måtte være blevet klippet) men jeg kunne slet ikke se ham, for der var vel 1½ meter deraf, og de var over ham med det samme. Han blev suget og håndventileret og fik K-vitamin. De kunne ikke forstå, at han ikke trak vejret, jeg var da celestondækket? Ja, det var jo næsten en måned siden. Var der ikke en mislyd på hjertet? Jamen, vi har fået skannet hjertet igennem så mange gange, der var ikke noget i vejen. Han må over på neonatal, og inden jeg havde født moderkagen var de styrtet ud af døren med min lille søn, og min mand var gået med. Jeg var simpelthen så bange for, at jeg ikke ville kunne finde ham, hvis min mand ikke gik med, for jeg havde jo slet ikke set ham. Det hele var meget chokerende. Jeg forstod slet ingenting. Det hele gik så stærkt, og jeg havde slet ingen fornemmelse af, at jeg lige havde fået et barn.

Jeg fik en sprøjte i låret, for at livmoderen skulle trække sig sammen, og så gled moderkagen ud. Jordemoderen prøvede at vise mig den, men hinderne var sprunget til alle sider, så hun beklagede, at hun ikke kunne holde den op,

så jeg kunne se hulen, hvor han havde ligget. Hun viste mig livets træ, og sagde, at det var en meget fin moderkage. Navlestrengen sad ude i den ene side, men det var forskelligt, så det var helt i orden.

Jeg var ikke sprunget. Jeg havde to hudafskrabninger på hver side indvendigt og en lille V-formet rift, hvor Linus' næse havde skrabet mig på vej ud. Alt sammen indvendigt. Der var kun en minimal mængde blod, fik jeg at vide. Jeg blev bedøvet, og riften blev syet. Jeg blev vasket, og det var simpelthen så rart at få koldt vand på. Jeg fik et kæmpe bind på, og så kom jeg over at ligge på en anden briks på stuen, som var ligeså hård, som fødebriksen. Jeg var meget træt, og døsede lidt hen. Det hele føltes meget uvirkeligt, jeg fattede overhovedet ikke, hvad der var sket. Der lå jeg så alene i nogle timer, og en sygeplejerske kom ind med fødselsdagsmorgenmad, som hun kaldte det. Der var flag på bakken, og hun sagde tillykke. Jeg forstod ikke noget, tillykke med hvad? Min søn var blevet kørt af sted til neonatal og trak ikke vejret, jeg havde ingen fornemmelse af, at jeg var blevet mor. Jeg havde ikke set mit barn, og han var åbenbart meget syg. Jeg var bare dødtræt og kunne ikke engang rigtigt bekymre mig om min søn, for det virkede slet ikke som om, jeg havde fået et barn. Jeg døsede, og af og til kom der nogen ind og nærmest tvang mig til at spise lidt af deres ristede toast og drikke lidt te. Jeg ventede på, at min mand skulle komme tilbage. Jeg var blevet spurgt, hvad han ville have at drikke, og jeg aner ikke, hvad jeg svarede. Jeg vidste slet ikke, hvad der foregik. Nogen kom med et polaroidbillede af Linus, og jeg kiggede på det, men forstod stadig ikke noget.

Samtidigt på neonatal-afdelingen blev Linus undersøgt på kryds og tværs. De var som sagt sikre på, at de kunne høre en mislyd på hjertet, så en hjertelæge blev tilkaldt. Han skannede Linus' hjerte igennem med sit eget apparat og erklærede, at det var et lærebogshjerte, og der var ingen som helst mislyd. Duptus var lukket, og der var ingenting i vejen med hjertet. Linus trak bare stadig ikke vejret, og han fik lagt respirator ind gennem næsen, og en sonde til mad i det andet næsebor. Der blev taget røntgenbillede af hans lunger og mave-tarm-system. Der var ikke noget i vejen med hans mave og tarme, men han så ud til at have for små lunger. Han var helt slap, og bevægede sig kun lidt. Han fik lagt sonde i navlen, og de blev ved med at bakse med det, og skære mere og mere af navlestumpen for at komme ind. Min mand fortæller, at de prøvede med forskellige sonder i forskellig størrelse, og det var meget hårdt at se på. På et tidspunkt troede de, at han måske ikke havde nogle nyrer. Men han tissede, som han skulle, og vi havde jo også set nyrerne på alle skanningerne. Men man kan ikke se alting på skanninger, sagde lægerne på neonatal, så de lavede deres egne

skanninger. Linus havde begge nyrer. Min mand ventede på, at jeg skulle komme. De var bange for, at han ville dø i løbet af den første time, og at jeg ikke nåede at se ham i live. Pludselig blev der sagt, at der var en kvinde, som havde fået en styrtblødning på fødegangen, og min mand blev enormt bange for, at det var mig, de talte om.

Imens lå jeg på fødestuen og døsede hen. Min mand kom endelig tilbage, og jeg prøvede at komme op i en kørestol. Det måtte jeg opgive. Rummet sejlede, og jeg var ved at besvime. Jeg lagde mig igen på den hårde briks, og min mand gik igen over på neonatal til vores søn. Der gik en times tid eller sådan noget. Min mand kom tilbage, og denne gang lykkedes det mig at komme op i kørestolen, og min mand nærmest løb med mig over på neonatal.

Kl. 6 om morgenen så jeg min søn for første gang. Linus var blevet lagt i kuvøse og respirator, han havde sonder og elektroder over det hele. Et plaster hen over hans kinder holdt respiratoren fast, og hele hans krop blev rystet blidt af respiratoren. Han var på 100% ilt. Der var apparater over det hele, som viste blodets iltningsprocent, blodtrykket og blodprocenten, hjerterytmen og en anden ting, som vi skulle se bort fra (jeg fandt aldrig ud af, hvad det egentlig var). Jeg turde næsten ikke røre ved ham. Jeg havde aldrig i hele mit liv set så smukt et barn. Jeg kunne slet ikke forstå, at min mand og jeg kunne lave så smuk en dreng. At vores gener kunne blandes til noget så mirakuløst dejligt, som vores lille søn. Jeg mærkede lidt på hans ene fod, og han krummede tæerne sammen. Jeg havde fået en søn. Jeg tog fat i hans lille hånd, og han holdt fast i min pegefinger, som gjaldt det livet. Min mand sagde, at jeg skulle sige noget til ham. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle sige. Jeg satte munden ned til hullerne i kuvøsen, og sagde, hej lille skat, og han åbnede øjnene for første gang, og så ud på os. Det tog mig ca. 10 minutter at vænne mig til, at jeg var blevet mor, og så strømmede ømheden, kærligheden og beskyttertrangen ind over mig som en kæmpe flodbølge. Vi havde fået en søn. Jeg var blevet mor.

Livet med Linus

Linus blev født fredag d. 21. november 2003 kl. 01:53. Han vejede 2090 gram og var 46 cm lang. Han levede i fem dage, og det var nogle af de sværeste dage i mit liv. Jeg havde lige født, jeg var blevet mor, jeg havde en meget syg søn på neonatal afdeling, det hele var kaos for mig. Jeg kunne ikke gå ret langt, fordi jeg havde ligget ned i næsten en hel måned, så jeg måtte køres rundt i kørestol. Jeg havde forstrakt lænden under fødslen, og kunne ikke stå op mere end ½ time af gangen. Vi vidste ikke, hvad Linus fejlede.

Da jeg havde set min søn for første gang, og han åbnede øjnene og så på mig, var jeg totalt solgt. Jeg havde ikke tid til at overveje den fødsel, jeg lige havde været igennem. Jeg var blevet mor til den smukkeste og dejligste søn i hele verden, og det overskyggede totalt min fødselsoplevelse. Det pinte mig, at jeg ikke kunne tage ham op og holde ham, men det vigtigste var, at han levede. Han reagerede på os, han lavede små suttebevægelser med munden. Han krummede tæerne og strakte dem ud igen, og han holdt om vores fingre med sine små hænder. Man kunne æ hans små kinder og hans hoved, og han lignede en rigtig lille baby – ikke som de små fugleunger, han lå ved siden af.

Kl. 7 om morgenen ringede jeg til min mor og græd i telefonen. Vi havde fået en søn, men han var syg og trak ikke vejret, så han lå i respirator. Min mor ville komme ind samme dag, men vi skulle først lige sove lidt. Vi fik en seng ind på fødestuen, og gik derover og sov et par timer om morgenen. Kl. 10 tog vi tilbage til neonatal (herefter GN). Vores lille søn lå og sov, totalt udmattet af den hårde nat med undersøgelser. Vi aede ham og talte lidt med ham, og blev kaldt ind for at tale med lægerne. Lægerne kunne ikke rigtigt sige, hvad der var galt med Linus. Han var jo en stor dreng, og jeg havde jo været celestondækket, så det var kommet meget bag på dem, at han ikke trak vejret. Han var også slap, og de syntes ikke, at han bevægede sig som almindelige for tidligt fødte børn. De havde røntgenfotograferet hans lunger, og det så ud til, at han var født med meget små lunger. Små lunger var et kontinuum, fik vi at vide. Børn med meget, meget for små lunger overlevede ikke den første time efter fødslen, så de var glade for, at Linus havde levet så længe. Der var grund til optimisme. Men hans lunger var meget små. Det behøvede ikke at være livsfarligt for ham. Han ville aldrig blive topidrætsmand, men han ville godt kunne løbe og lege med de andre børn. Vi var da ligeglade med, om Linus kunne blive topidrætsmand, bare han ville overleve. De mente imidlertid, at han måske fejlede noget mere, men de kunne slet ikke sige, hvad det kunne være. Kromosomtesten havde jo været normal, så hvis han fejlede noget mere, var det måske noget meget sjældent med musklerne eller stofskiftet. Jeg kunne ikke forstå, at det skulle kunne være noget med musklerne, han havde jo sparket inde i min mave, så det havde virket som om, han havde kræfter nok. Godt nok havde jeg ikke mærket overvældende meget liv, men det skyldtes jo for meget fostervand, og hver gang jeg blev tappet, kunne man tydeligt se, at han sparkede. Man kunne mærke det udenpå, og jeg kunne tydeligt mærke det indvendigt. Det mente de, var et godt tegn. Jeg håbede, at det kun var for små lunger, og at det bare var et spørgsmål om, at han skulle blive stærkere, så ville han selv kunne trække vejret.

Næste gang vi var nede hos Linus, kom der en læge forbi og hilste på os. Han sagde, at han havde været virkelig nervøs, da Linus kom ind, og tænkt, at det ikke ville gå godt. Jeg tror, han mente det som en trøst, altså at det nu gik bedre end forventet, men det føltes ikke som en trøst at vide, at de havde tænkt, at han ikke ville overleve.

Det er hårdt at stå ved sit barns kuvøse. Der er meget varmt og fugtigt på afdelingen, og der er mange lyde hele tiden af apparater og alarmer, der går i gang. Det behøver ikke at være bekymrende, at en alarm går i gang, det kan også være godt (f.eks. at ilttingsprocenten er oppe på 100%). Jeg sang "Elefantens vuggevise" for ham og snakkede med ham, og han kiggede lidt engang imellem, men det meste af tiden, sov han. Han var simpelthen så kær. Han havde alle mulige målere på fødderne og den ene hånd, så jeg kunne sådan set godt forstå, at han ikke havde lyst til at bevæge sig så meget – tre af hans lemmer vejede jo dobbelt så meget som normalt. Han lå og savlede på sin hånd. Han skulle have 2 ml mælk hver anden time, og eftersom jeg endnu ikke havde malket noget ud, fik han modermælk fra køleskabet på GN. Det er behandlet på forskellig måde, men er ellers mælk fra andre mødre, som har overskud.

I løbet af den første dag gik det fremad med ham. Han iltede sit blod godt på respiratoren og kunne hele tiden blive sat ned i iltprocent. Ilttingsprocenten skulle ligge mellem 90 og 100%, og hver gang den gik op på 100%, kunne man sætte iltten lidt ned. Så han viste selv, hvor meget ilt, han havde brug for. Han skulle jo helst ned på 21%, svarende til atmosfærisk luft, og allerede da vi var nede hos ham anden gang, var han sat ned til 75 % ilt. I løbet af dagen kom han helt ned på 35%, så det gik absolut den rigtige vej. Man kunne se, at han trak vejret engang imellem, så han hjalp lidt til.

Han havde problemer med at fordøje mælken. Det tog ham længere tid end de to timer, der var beregnet. Mælken blev givet i sonde gennem næsen, og hver gang man skulle give mere mælk, skulle man lige tjekke, om der lå noget i mavesækken, som ikke var fordøjet. Han var nogle gange 4 timer om at fordøje 2 ml mælk. Man kommer ind i en rytme, når man har et barn på GN. Kl. 7:30 skulle han pusles, skiftes og have mad første gang, derefter igen kl. 11:30, så igen kl. 16:00, kl. 19:30, kl. 23:30 og kl. 4. Vi fik besøg af både min mor og lillebror om fredagen, og vi var meget nede hos Linus. Vi havde fået en stue på svangergangen, som min mand og jeg fik lov at have for os selv. Det i sig selv er ikke lovende, for det betyder, at ens barn er meget sygt, så begge forældre får lov at sove der. Vi fik også begge to lov til at spise af hospitalets mad, og personalet var søde til at tage noget mad til os, når vi var på GN.

Vi fik selv lov til at pusle Linus. Det var min mand, der prøvede første gang, så han kunne vise mig det bagefter. Vi skiftede hans ble, hvilket skulle gøres meget forsigtigt. Man måtte ikke løfte benene for højt, fordi han havde respiratoren nede i halsen. Man skulle "skyde" bleen forsigtigt ind under ham. Hans bleer blev vejet for at se, om han tisede, som han skulle. Det gjorde han. Vi vaskede hans øjne med saltvand, så de ikke klistrede sammen. Vi tørrede ham om munden og vaskede den med destilleret vand. Vi børstede hans gummer med en lille vatpind med vand på. Vi redte hans hår med en tættekam, og tørrede hans hænder af, når han havde savlet på dem. Vi tog hans temperatur under armen på ham, og vi nussede ham så meget, vi overhovedet kunne og fik lov til. Sygeplejerskerne sugede ham i munden, og vendte ham. At vende ham krævede, at respiratoren skulle af, og det turde de alligevel ikke lade os gøre. Når de vendte ham, kunne man nogle gange se, at han tog en ordentlig vejtrækning selv, inden han fik respiratoren på igen. Det var ikke hver gang, men nogle gange, og vi hagede os fast i de gange, vi kunne se ham trække vejret selv. Det måtte betyde, at det bare var et spørgsmål om tid.

Jeg var stadig på penicillin pga. min maveinfektion, og jeg havde det svært med at stå op i mere end ½ time af gangen, så nogle gange var jeg nødt til at sætte mig i kørestolen, når vi var på GN. Det var svært at se ham, når jeg sad ned, og jeg havde det så dårligt med, at jeg ikke kunne bevæge mig frit omkring, så jeg kunne være hos ham i længere tid. Jeg fik smertestillende for min lænd, men det hjalp ikke ret meget. Hver gang vi var hos Linus, fortalte vi personalet hvornår, vi kom igen. Vi måtte komme så meget vi ville, det var helt op til os. De syntes, vi var der næsten hele tiden. Hver gang jeg gik fra Linus, var jeg meget påpasselig med at fortælle ham, hvor meget jeg elskede ham, og at jeg altid ville komme igen. Jeg vidste ikke, om jeg ville se ham levende igen.

Det gik som sagt godt om fredagen, og vi var optimistiske, men vidste godt, at vores lille søn var meget syg. Det er et utroligt pres. Det er så hårdt, og det gør så ondt i hjertet, at ens lille søn er syg. Det var meget angstfyldt, og vi svingede hele tiden mellem håb og fortvivlelse. Vi håbede og håbede og håbede, at hver gang vi gik ned til ham, så ville han være i bedring. Hver gang vi gik derned, var vi bange for, hvad der ventede os, men vi var nødt til at være hos ham.

Lørdag morgen vågnede vi alt for sent – kl. 10. Der var ingen morgenvækning, når man ikke var rigtigt indlagt som før. Vi styrtede af sted, for at komme ned til ham. Han var stabil, og lå på omkring de 40 % ilt og moderat tryk (lungerne var under tryk for at holde dem udfoldede). Min mor

kom hver dag, men om lørdagen fik vi desuden besøg af min far, min mormor og min veninde, som selv var gravid, og havde termin d. 14 december. Det var også den første dag, jeg skulle prøve at malke ud. Jeg blev instrueret i at samle apparatet, og hvordan jeg skulle indstille det, og så sad jeg ellers på stuen og prøvede at få noget som helst ud. Der kom en dråbe fra hver side, slet ikke nok til at komme ned i opsamlere. Jeg prøvede to gange om lørdagen, og det var samme resultat hver gang. Der var ingen, der forventede, at jeg ville kunne få noget ud den dag, men næste dag skulle jeg prøve 5 gange, bare for at stimulere, så der kom gang i mælkeproduktionen. Jeg kom ikke til at malke ret meget ud næste dag.

Lørdagen gik med at vise vores lille søn frem, pusle ham, være hos ham, tale med ham, nusse med ham, så meget vi nu kunne for kuvøsen. Han var stabil. Han fik taget blodprøver, og jeg sad i min kørestol og kunne næsten ikke holde ud at se dem stikke i min lille søn. Åh, kunne jeg have taget det hele på mig, så havde jeg gjort det. De måtte lyse gennem hans hånd for at finde blodårerne, det var forfærdeligt at overvære. Det skar i mit hjerte. Han fik lagt venflon i den ene hånd og den ene fod. Det var frygteligt. Når jeg tænker på, hvor ondt det kan gøre på mig, når de lægger venflon i hånden, så er det bare ikke til at bære at tænke på. Han fik lavement, fordi han ikke selv kunne få noget ud endnu. Han havde også fået sukkervand i navlesonden, fordi han ikke kunne fordøje mælken godt nok, så han fik ikke nok næring af mælken. Det var så forfærdeligt, alt det han måtte igennem. Det var ikke til at bære, men det var jo nødvendigt. Lægerne var stadig optimistiske, men mente stadig, at han fejlede mere udover lungernes størrelse. Jeg kunne ikke forstå, hvad de baserede det på. Det gav ikke meget mening for mig, at de sagde, at han ikke opførte sig som normale for tidligt fødte børn. Han kunne både løfte armene og benene, og det selvom de var dobbelt så tunge, som normalt af forbindinger og måleinstrumenter, han kunne kigge ud på os, selvom han ikke helt kunne styre pupillerne. Han var simpelthen så skøn. Han prøvede ihærdigt at putte hele hånden ind i munden, men lykkedes kun med at få pegefingern helt ind, så han kunne sutte på den. Hans far købte en lille bamse til ham. Den mindste han kunne finde i kiosken på Riget. Linus kunne lige holde om benet på den, eller dens næse. Han fik den i stedet for en lille rulle gazebind, som de ellers havde givet ham at holde på. Men han ville helst holde om vores fingre.

Vi tog en masse billeder af ham. Det blev vi opfordret til af personalet, og det i sig selv, var ikke så rart. De mente også, at vi skulle overveje, om vi ville have ham døbt. Vi havde egentlig ikke tænkt os, at han skulle døbes. Ingen af os selv var blevet døbt som børn, men jeg havde valgt at blive døbt som

voksen, og det valg synes vi også, at han skulle have. Så i første omgang afviste vi det. Vi kunne jo ikke vide, at han aldrig ville blive voksen.

Om natten til søndag faldt hans blodtryk og blodprocent pludselig. De gav ham ekstra blod i en pose, og endnu et stativ blev stillet op om kuvøsen. Han havde stadig samme blodtype som mig (A+), for der ville gå tre måneder inden han havde fået sin egen. Vi opdagede først om morgenen, at han havde haft en hård nat. Den morgen var gylden. Han kiggede og kiggede, åbnede og lukkede øjnene hver gang vi talte til ham, han havde selv skidt i sin ble for første gang, og vi var enormt glade. Det så ud som om, det gik fremad. Han var heller ikke så slap i kroppen mere. Vi troede, at han var i bedring. Hele lørdagen havde han bevæget sig mere end om fredagen, og godt nok var hans blodtryk faldet til om søndagen, men det var oppe på normalt igen, og han fik fjernet det ene stativ.

Vi blev kaldt ind til lægerne, som gerne lige ville tale med os. De kunne godt se, at vi var glade og optimistiske, og derfor var de også kede af det, de måtte fortælle os. De var bange for, at Linus havde haft en hjerneblødning i løbet af natten. Hans blodtryk var pludselig faldet, og han var blevet stiv i musklerne. Det tydede alt sammen på en hjerneblødning, og de ville køre ham ned til en CT-skanning samme dag. Jeg blev helt knust. Jeg kunne slet ikke holde ud at høre det. Han havde det jo bedre, han havde jo bevæget sig mere. Hvordan kunne det lige pludselig være, at det var dårligere, når han ikke mere var så slap? Det var fuldkommen rædselsfuldt. Min lille søn kunne være hjerneskadet. Det var ikke til at holde ud at tænke på. Jeg græd og græd. Han var jo stabil, hans blodtryk var normalt igen, der måtte bare ikke være mere i vejen.

Det tog uendelig lang tid at få ham over i en lille seng, så de kunne transportere ham over til skanning. Min mor var der, og vi sad bare og så til, mens de baksede med slanger, som var for små eller for store eller forkerte og ikke passede til respiratoren. Der var et problem med slangerne, som skulle være lange nok, og alle de andre stativer, som skulle med. Det var et helvede. Linus fik en lille blå hue på, og dyne over, for han skulle jo ud af kuvøsen og køres over på en anden afdeling. Det ville blive en kold tur for ham. Det tog lang tid. Jeg sad bare og græd hele tiden, det var ikke til at holde ud. Jeg kunne intet gøre. Jeg havde ondt i lænden, men der kunne overhovedet ikke være tale om at forlade Linus nu, vi skulle med over til CT-skanning. Selvfølgelig. Det kunne overhovedet ikke være anderledes.

Endelig kørte de af sted med ham i sengen. De var to om at køre sengen og alle apparaterne. Min mand gik ved siden af sengen, og min mor kørte mig i

kørestolen bagefter. Det virkede som en lang tur. Jeg ville aldrig kunne gengive vejen over til skanningsafdelingen. Jeg græd og græd, og var helt derude, hvor jeg troede, at han ville dø fra mig. Jeg havde ikke turdet tænke tanken før, men den søndag tænkte jeg, at han ville dø, og jeg overvejede endda hvad, han skulle have på i kisten. Jeg var så bange og måtte hele tiden sige til mig selv, at han levede endnu. Han var ikke død.

Han blev kørt ind i et skanningslokale, og det tog igen en evig tid, før de fik ordnet det sådan, at respiratoren kunne køre med ind i skanneren. Vi blev bedt om at vente uden for, mens han blev skannet. Vi sad ude på gangen og holdt om hinanden og bare græd og græd. Jeg var sikker på, at han ville dø fra mig, jeg var så bange. Det forekommer mig, at det tog lang tid. Jeg ved ikke, hvad der skete i rummet, men han blev lagt på et leje, som skanneren kører hen over. Min lille søn, på et stort voksenleje. Vi havde fået at vide, at selvom CT-skanningen skulle vise sig at være normal, var det ingen garanti. Man kunne lave alle mulige forskellige typer hjerneskanning, men man kunne aldrig være sikker. På GN har de den holdning, at ingenting er hemmeligt for forældrene, man får det hele at vide. Derfor fæg det også med forskellige diagnoser den første dag, Linus levede, fordi vi hele tiden fik at vide, hvad de troede, og hvad de undersøgte for. Det er en udmærket holdning at have, men nogle gange vil man gerne spares for at vide, hvad de tror, inden de overhovedet har undersøgt det. De kan jo godt lave nogle undersøgelser, som viser, at det ikke var det, de troede, og så er der jo ingen grund til, at vi skulle blive bekymrede over det også. På trods af deres holdning om åbenhed, tog det os alligevel lang tid at få at vide, hvad resultatet var af en tarmskanning, som de lavede i løbet af fredagen. Vi fik alle mulige personers gæt på, hvad den havde vist, uden at de havde set svaret i journalen. Den viste, at alt var normalt, der var ingen "knæk" på tarmene.

Da skanningen var overstået, gik vi ind til Linus igen. Han blev lagt over i sengen igen, og vi nussede ham lidt og snakkede med ham. Jeg græd, og vi fulgte med tilbage til afdelingen. Da vi kom tilbage til afdelingen, spurgte lægen, om vi ikke skulle have ham ud til mor. Der var intet, jeg hellere ville. Det var igen et større udstyrsstykke, at få ham lagt på en babydyne og over i skødet på mig. Min lille søn. Det var første gang, jeg holdt ham. Jeg mærkede tyngden af hans lille krop i mine arme for første gang. Jeg græd og græd, mens jeg holdt ham. Jeg troede det var første og sidste gang, jeg fik lov til at holde ham, og jeg følte panik over, at jeg skulle nå at sige alt det til ham, som jeg ville sige, mens han levede. Det var så hårdt og dejligt på samme tid. Jeg fortalte ham, hvor uendeligt højt jeg elskede ham, og hvor meget han betød for mig. Det største mirakel i mit liv. At han var den

smukkeste og dejligste i hele verden. Jeg sagde til ham, at det var okay at give op, hvis det blev for hårdt for ham, han skulle ikke tænke på os, vi skulle nok klare os (jeg vidste ikke, hvor svært det ville blive at klare sig uden ham, for selvom jeg sagde det, så håbede jeg jo stadig). Jeg fortalte ham, hvor sød og hvor dejlig, han var, og hvor meget han var ønsket. At han var det bedste, der var sket for mig i hele mit liv. At jeg var så ked af, at jeg ikke kunne tage det hele på mig, så han ikke skulle gennemgå så meget. Jeg sagde de samme ting igen og igen, for at han skulle vide, hvor elsket han var. Jeg sad med ham, og vi aede ham i hvert fald i en times tid. Han skulle hele tiden have dyne på, så han ikke blev afkølet. Det var så dejligt endeligt at kunne holde ham.

Da han skulle tilbage i kuvøsen, spurgte jeg, om jeg ikke lige kunne nå at kysse ham på vejen. Jeg kunne ikke kysse ham, da jeg sad med ham, for respiratoren skulle holdes på plads, og den var klistret fast til mit tøj, så jeg kunne ikke bøje mig så langt ned over ham. Jeg fik lov at kysse ham på vejen over i kuvøsen. Det skulle jo gå stærkt, for han skulle af respiratoren, når han skulle løftes frem og tilbage. Min mand stod og talte med ham, da han var kommet over i kuvøsen, og min mor sad og masserede min lænd. Jeg ville alligevel gerne have Linus døbt, og min mand og jeg blev enige om, at han skulle døbes. Jeg havde en stor trang til, at han skulle registreres. Han skulle have sit navn, det skulle ikke bare være noget, vi kaldte ham. Det skulle være hans rigtige navn, og det skulle offentliggøres, at vi havde fået en søn. Det skulle gøres officielt, at vi havde fået en søn. Det blev meget vigtigt for mig den søndag. Personalet syntes, at det var en god idé, for så blev det heller ikke en nøddåb. De ville tilkalde hospitalspræsten.

Vi fik lavet en aftale om, at præsten ville komme og tale med os ved 8-tiden om aftenen. Og så blev der ringet rundt til hele vores familie om, at Linus skulle døbes om aftenen, og at de skulle komme. Vi havde endnu ikke fået resultatet af CT-skanningen, og jeg følte stadig, at vi kunne miste ham hvert øjeblik, det skulle være. Vi blev hos ham hele dagen. Om eftermiddagen kom resultatet. Vi blev kaldt ind til lægerne igen, og de havde gode nyheder! Der havde godt nok været en blødning i hans hoved, men ikke i selve hjernen. Blødningen var på hjernebinderne, og det var det, der gav de meningitis-lignende symptomer med muskelstivhed og blodtryksfald. Hvis en voksen havde fået en hjernehindeblødning, ville han være gået i koma, men fordi spædbørns hoveder ikke er vokset sammen endnu, kan de klare det meget bedre. Det ville ikke betyde hjerneskade, faktisk var det sådan noget, som små børn ikke ville have nogle men af efter et par måneder, når blodet blev absorberet igen. De var meget glade for at kunne fortælle os, at vores lille

dreng ikke havde fået en hjerneblødning og ikke var hjerneskadet. Vi var meget lettede og glade. Lægerne sagde, at de håbede stadig, at Linus kunne blive en god lille dreng, og jeg syntes, at det var dog noget mærkeligt noget at sige. Han var jo allerede en god lille dreng, han var faktisk den bedste lille dreng i hele verden. Han kæmpede så flot, og han var så dygtig til at tåle alt det, de gjorde ved ham. Lægerne mente dog stadig, at han måske fejlede noget andet, som de ikke vidste, hvad var. Men nu håbede de, at han måske havde haft en lille blodprop, da han blev født, som var bristet om lørdagen, og at det var derfor, han havde været slap, da han blev født. Næste dag ville der komme to specialister for at se på Linus: En stofskifteekspert og genetiker, og en neurolog, for at undersøge hans muskler. De mente, at der kunne være nogle neurologiske problemer med sammenhængen mellem nerver og muskler, eller måske en eller anden meget sjælden neurologisk sygdom, som de ikke rigtigt ville ud med (og jeg er faktisk ikke sikker på, at de selv rigtigt vidste, hvad de frygtede).

Præsten kom og talte med os ved 8-tiden om aftenen. Vi var gået tilbage til stuen på svangergangen efter at have været nede på GN hele dagen. Han var meget sød, og rigtig god at tale med. Det var hans opfattelse, at der overhovedet ikke var nogen mening med, at små børn var syge eller døde, for hvis der var, så ville han ikke kunne være præst. Sådan en Gud ville han ikke kunne tro på. Vi fortalte om Linus, og han fortalte lidt om hvordan, det ville foregå. Det skulle afholdes på GN, og vi havde bestemt, at jeg skulle holde ham og svare for ham. Vi kunne ikke rigtigt beslutte os til, om vi skulle synge en salme, for jeg troede ikke, at jeg ville være i stand til at synge noget som helst. Samtidigt var det jo ikke egentlig nogen særlig festlig begivenhed. Det var jo kun fordi, han var meget kritisk syg, at vi ville have ham døbt nu, og det var bestemt ikke sådan, vi havde tænkt os, at det skulle være foregået. Christian Busch (som præsten hedder) foreslog, at man kunne synge "Nu titte til hinanden", men den kendte vi ikke så godt, og vi besluttede, at vi måtte bestemme os dernede, om vi skulle synge og i givet fald hvad.

Alle var kommet for at være med til Linus' dåb. De fleste havde jo slet ikke set ham, men det fik de så lejlighed til nu. Det var rart, at der var mange. Det føltes som en stor anerkendelse af, at vi havde en søn, vi var blevet forældre. Vi havde stuen på GN for os selv, og personalet havde fundet en lille dåbskjole frem til Linus. Han så bare så sød ud i den, man kunne slet ikke se alle elektroderne på hans lille krop, kun respiratoren. Man får et andet forhold til slanger og elektroder. Når jeg så på min søn, så jeg dem slet ikke, jeg så kun hvor smuk og dejlig, han var. Vi valgte alligevel at synge en sang. Min svigerinde foreslog "Lille Guds barn", og den prøvede vi at hakke os igennem.

Jeg fik også sunget lidt gennem tårerne, men da vi nåede til sidste vers og linjen "...og når hans sol for dig går ned,...", så kunne jeg simpelthen ikke mere. Jeg bare stortudede. Det var så frygteligt, og jeg kunne bare ikke tænke den tanke, det måtte ikke ske. Præsten holdt en lille tale for os, hvor han talte om, hvor meningsløst det var, at børn skulle være så alvorligt syge, og talte om nu, hvor håbet var så skrøbeligt. Jeg blev næsten vred. Mit håb var ikke skrøbeligt. Jeg håbede og håbede og håbede stadig, at det var et spørgsmål om tid, at han ville begynde at trække vejret selv. Jeg vidste jo godt, at det hele stod og faldt med, om han kunne trække vejret selv. Til slut blev Linus så døbt Asger Linus Faurbæk Dorch, som vi havde besluttet, mens jeg var indlagt med ham inden fødslen. Jeg sad lidt med ham, mens alle kom og aede ham lidt, og han fik en bamse i dåbsgave af min bror og svigerinde, med lovning på en større gave, når han skulle døbes rigtigt i kirken. Det blev han aldrig. Han blev hjemmedøbt på Riget, og vi fik hans dødsattest, inden vi modtog dåbsattesten med posten.

Efter dåben kom han over i kuvøsen igen. Han skulle ligge i lys om natten, for hans lever-tal var steget. De mente ikke, at det kun skyldtes gulsot, som næsten alle for tidligt fødte børn får. Af en eller anden grund mente lægerne, at det hang sammen med den anden sygdom, de mente han havde, som de bare ikke vidste, hvad var endnu. Vi puslede ham for natten, og min bror, som havde optaget hele dåben på video, optog ham, da han lå i kuvøsen og bevægede sig og kiggede på os. Linus fik nogle små bitte solbriller på (det var bare et stykke stof med form som solbriller). De var blå med stjerner på, hvilket jeg syntes, var meget passende - han var jo søn af en astronom. Så fik han ro, og klokken var også blevet 10-11 om aftenen. Vi gik tilbage til stuen, og folk snakkede lidt, før de gik hjem. Vi ville helst have, at de gik hjem, inden vi kom tilbage til stuen, for det var for mange mennesker og for meget snak for os. Jeg skulle også malke ud, hvilket jeg jo skulle have gjort fem gange den dag. Men det havde ikke været særlig relevant i dag, så jeg ville bare lige prøve lidt her om aftenen, inden vi gik ned til Linus igen kl. 12. Der kom selvfølgelig ikke noget ud, kun et par dråber, som ikke nåede ned i opsamlere. Jeg fik malket ud to gange den dag, og der blev ikke noget mælk til Linus ud af det.

Mandag skulle eksperterne så komme og tage flere prøver. Vi var nede og pusle Linus. Han var stadig stabil, men nu skulle han ligge i dobbelt lys, fordi hans lever-tal var steget endnu mere. Man kunne ikke se noget på ham, han var stadig fint rød. Han fik lys ovenfra og nedenfra. Han sov meget om mandagen. Han havde været meget vågen om søndagen, og han var totalt udmattet. Personalet syntes, han skulle have lov til at sove, så meget som

muligt. Vi var nede at kigge til ham mange gange om mandagen, selvom han sov. Han var også lidt vågen, men han skulle ligge med brillerne på pga. lyset. Det var kun, når han skulle skiftes og pusles, at han kunne få dem af, så han kunne kigge på os. Han prøvede selv at tage dem væk fra øjnene, men vi var nødt til at lægge dem på igen, for ellers ville hans øjne tage skade af det kraftige lys.

Først kom stofskifteeksperten, og han gjorde mig meget vred. Vi spurgte selvfølgelig til de prøver, han syntes, der skulle tages. Det drejede sig kun om blodprøver, men han mente ikke, at Linus fejlede noget med stofskiftet. Det sagde han uden at have lavet en eneste undersøgelse, kun ved at se på ham. Han mente snarere, at det var noget neurologisk, som den anden ekspert skulle undersøge. Jeg spurgte ham, hvad man kunne gøre ved de forskellige ting, og han svarede, at hvis det var neurologisk, så kunne man ikke gøre noget. Hvis det derimod var noget med stofskiftet, så var der forskellige muligheder, men han mente ikke, det var noget med stofskiftet. Han syntes jo, alligevel det var vigtigt at finde ud af, om det var noget neurologisk, selvom man ikke kunne gøre noget ved det, for så kunne de jo hjælpe os næste gang! Jeg blev rasende. Han sad og talte som om, vores søn allerede var død, og det kun handlede om et andet barn. Han var ikke ekspert i neurologi, så han kunne jo ikke vide noget om, hvorvidt der kunne være en behandling for lige præcis det, Linus måske fejlede. De vidste jo ikke engang om han fejlede noget med stofskiftet eller noget neurologisk, og der sad han og talte om næste gang! Jeg var overhovedet ikke klar til at opgive min søn, de måtte være fra forstanden. Jeg blev så vred og chokeret.

Næste gang vi kom ned på GN havde eksperten i neurologi lige været der. Han havde bare set på Linus og besluttet, at der skulle tages nogle blodprøver og en muskelbiopsi næste dag. Han havde ikke kunnet sige noget den dag, og han havde åbenbart haft meget travlt. Vi havde fået at vide af lægerne, at de sikkert ville lave en muskelbiopsi, men vi troede, at den skulle laves mandag. Nu blev det altså først tirsdag. Lægerne havde sagt, at de prøver, der skulle tages af de to eksperter var så komplicerede, at der ville gå nogle uger, inden vi ville få svar. Nogle af dem skulle sendes til udlandet til analyse. Det gav mig håb, for jeg sagde, at så kunne vi måske regne med, at Linus i hvert fald ville leve nogle uger endnu. De sagde, at det kunne de ikke vide, det var ikke sikkert.

Jeg havde bedt om, at få en fysioterapeut til at se på min lænd, fordi den blev ved med at plage mig. Personalet på svangergangen syntes ikke, at jeg skulle tænke på det nu. Jeg sagde til dem, at det var lige netop nu, jeg ville have gjort noget ved den, for det var nu, jeg havde brug for at kunne være

hos min søn så meget som muligt, uden at den skulle afholde mig fra noget. Senere kunne det jo være lige meget, hvis jeg ikke mere skulle derned. Hvis jeg pludselig ikke mere havde grund til at tage ned til GN, så kunne det være fuldstændigt lige meget med min lænd. De bestilte en tid til mig, men jeg kom aldrig til den. Vi havde også bedt om at få en tid hos hospitalspsykologen, fordi det er utroligt hårdt at have et barn på GN, og svæve i uvished om, hvorvidt ens barn overhovedet ville overleve. Vi fik en tid til om onsdagen d. 26. november, for hun havde meget travlt og var totalt booket op. Den tid kom vi heller aldrig til.

Om søndagen havde personalet på svangerafdelingen talt om, at der måske skulle en anden pige ind på vores stue, som også havde et barn på GN. Der var meget overfyldt på svangergangen. Der lå piger på fødeafdelingen, som skulle ligge på svangergangen, og barselsgangen var fuldstændigt overbelagt, fordi de havde haft 6 kejsersnit for et par dage siden. Min mand skulle så sove ude på gangen, der kunne jo slet ikke blive tale om, at han skulle tage hjem og sove. Lidt senere fik vi at vide, at der var en pige på barselsgangen, som lige skulle overveje, om hun ikke skulle hjem alligevel. Efter søndagen hørte vi ikke mere om sagen. De sagde, at vi var i hvert fald de sidste, de ville skille ad, så måtte nogle andre ud at sove på gangen. Det var selvfølgelig rart nok, men vi vidste jo også godt, hvad det betød. Det betød, at vores søn var det mest syge barn på GN, og at tiden måske var knap. Det havde vi også indirekte fået at vide på GN, hvor de fortalte, at de mest syge børn blev prioriteret højest om natten, hvor der ikke var så meget personale, så vores søn ville der blive passet ekstra godt på. Jeg tror, de mente det beroligende, men det var ikke rart at få at vide, at vores søn lå højest prioriteret, fordi han var mest syg.

Jeg havde fået at vide, at i betragtning af den pressede situation vi var i, så skulle jeg ikke forvente, at jeg kunne malke noget mælk ud til Linus. Det var helt i orden. Jeg prøvede alligevel to gange den dag, og det lykkedes mig at malke 3 ml ud. Det gav jeg ham om aftenen, og det var faktisk det første, han kunne fordøje på to timer. Han fik to ml i sonden, og resten i løbet af natten. Jeg dyppede en vatpind i min råmælk, og gav ham den i munden, og han suttede på vatpinden. Han fik smagt min mælk, og det er utroligt vigtigt for mig i dag. Det lykkedes mig at give ham noget af min egen mælk, og han kunne endda fordøje det. Det betyder så meget for mig nu.

Om mandagen kom præsten, som havde døbt Linus, og talte lidt med mig. Min mand var kørt hjem for at hente noget tøj og nogle ting, som vi manglede. Det var rart at tale med Christian igen. Det var utroligt hårdt, at Linus hele tiden var så kritisk, og jeg hele tiden følte det som om, jeg kunne miste ham

hvert øjeblik. Vi var bange hver gang, vi kørte af sted til GN, for hvordan havde han det nu? Det var rart at få talt med præsten om al den angst og usikkerhed, vi hele tiden følte. Jeg fortalte ham også om noget af det, der var enormt hårdt ved at være på GN. Der var to andre kuvøse på det område, hvor Linus lå, og de andre forældre var der jo også ret tit. De fik hver dag deres barn ud på brystet, og sad med det i en times tid. Deres børn havde ikke respirator, og selvom de var meget mindre end Linus, så var de ikke syge, bare for tidligt fødte. Christian syntes, at jeg skulle sige til personalet, at jeg også gerne ville have Linus ud på brystet, bare så de vidste, at det var et stort ønske fra vores side.

Det sagde jeg til personalet, da vi var på GN næste gang. Det havde været meget dejligt de to gange, jeg havde haft ham ude i armene, men jeg ville også gerne sidde med ham på mit bryst, som de andre. Det mente de nok kunne lade sig gøre. Jeg fik ham ud hen af eftermiddagen, da der var mest ro på afdelingen. Det var som altid et stort udstyrsstykke, og den vagthavende sygeplejerske troede først, at jeg bare skulle have ham ud i armene, som jeg havde prøvet før. Jeg blev utroligt skuffet, jeg ville jo have ham helt ind på min hud. Hun forstod godt, at jeg var skuffet, men hun var bange for, at han ikke ville kunne klare at blive lagt sådan pga. respiratoren. Hun lod sig alligevel overtale til at prøve, da hun kunne se, hvor ked af det jeg blev. Jeg fik ham ud på brystet, og det var den bedste oplevelse, jeg havde med ham. Det er mit bedste minde overhovedet. Heldigvis har vi billeder af det. Det var så fredfyldt og dejligt, og jeg havde længtes så meget efter det gennem al angsten. Han lå og sov helt stabilt, mens han holdt fast i mit ene bryst. Det kunne sagtens lade sig gøre med respiratoren, og faktisk var det det tidspunkt, hvor han var mest stabil med iltning og hjerterytme i al den tid, han levede. Han kunne høre min hjertelyd, og det gjorde ham helt rolig og afslappet. Det var simpelthen så dejligt, og jeg kunne slet ikke græde. På billederne kan man se, hvordan vi bare nyder det begge to, og jeg kan endda smile. Det var den bedste oplevelse i hele mit liv. Og vi samlede på gode oplevelser på det tidspunkt. Det er utroligt svært at tænke på nu. Det var jo sådan, det skulle have været, da han blev født. Det var jo sådan, jeg skulle have set ham første gang. Det skulle jeg have oplevet meget før. Men som det blev, er jeg utroligt glad for, at jeg nåede at opleve det, for vi vidste jo ikke, at den følgende nat ville blive Linus' sidste. Min mand skulle have haft ham ude på brystet næste dag, men han nåede aldrig at holde Linus, mens han levede. Det gør meget ondt i dag. Den oplevelse skulle han have haft.

Linus dør

Tirsdag d. 25. november 2003. Den mest tragiske dag i mit liv. Den dag tiden standsede. Den dag jeg trådte ud af livet. Den dag mit skrig begyndte. Den dag min søn døde. Fra denne dag breder tomheden sig ud over de følgende måneder.

Vi har aftalt morgenvækning kl. 7, for at kunne være hos Linus kl. 7:30 og pusle og skifte ham. Vi bliver vækket kl. 6, fordi de har ringet fra GN, at vi hellere må komme, fordi Linus har fået det dårligere. Min mand løber med mig i kørestolen, og det eneste der fylder min hjerne, er "ikke nu, det må ikke ske nu, det må ikke ske nu, ikke nu". Jeg gentager det for mig selv hele vejen ned til GN, "det må ikke ske nu". Da vi ankommer styrter vi ind til Linus for at være hos ham. Krisen er allerede overstået. Det var deres respirator, der var gået i stykker. De havde ment, at det var bedre at ringe til os alligevel. Jeg bryder fuldstændigt sammen, og bare græder og græder over kuvøsen, mens jeg aer min søn. Jeg troede, han var ved at dø, og så er det deres elendige respirator, som ikke fungerer.

Det er fugtfilteret, der er gået i stykker. Linus bliver håndventileret, mens de prøver at finde et nyt, og skifte det ud. Han bliver sat over på respiratoren igen, da de får ført luften uden om fugtfilteret, men hans lunger vil ikke kunne tåle tør luft i lang tid. Hans kuldioxid-indhold i blodet er steget og steget, fordi han har været nødt til at trække vejret lidt selv, og fordi han blev håndventileret. Iltningsprocenten stiger igen, da han kommer over på respiratoren, og kuldioxid-niveauet begynder at falde meget langsomt. Vi sidder hos ham hele tiden, og nusser ham, mens kuldioxid-niveauet falder ulideligt langsomt. Nogle gange stiger det lidt, for så at falde igen lidt efter. Det går uendeligt langsomt. Først to timer senere, er det helt nede på normalt. Midt i forvirringen i starten overhørte jeg den ene sygeplejerske sige, at han allerede var blevet dårligere, før respiratoren gik i stykker, men det kommer jeg først i tanke om længe efter. Kl. 8 er han stabil igen. Han får stadig kun tør luft, og de vil nok blive nødt til at flytte ham over på en anden respirator. Vi bliver nærmest smidt ud, og jeg udvikler en klar aversion mod sygeplejersken. Hun mener ikke, der er mere vi kan gøre nu, nu skal han have ro, og vi skal sove et par timer på vores egen stue. Vi siger farvel, og jeg forsikrer endnu engang Linus om, at jeg elsker ham meget højt, og at jeg kommer tilbage.

Vi går tilbage og sover lidt, og jeg forstår stadig ikke, at vi overhovedet kunne. I løbet af dagen skal neurologen komme igen og lave en muskelbiopsi på Linus. Vi ved ikke, hvornår det skal ske. Min mor og min lillebror kommer på

Besøg, og kl. 10:30 går vi alle sammen ned til GN igen, for at se til Linus. Det er første gang min mand er tøvende. Han kan næsten ikke klare at skulle derned igen, for han er, som jeg, meget bange for, hvad vi vil opleve. Vi tager selvfølgelig alligevel derned med bange hjerter.

Vi kan ikke komme ind til Linus med det samme. Kuvøsen er omringet af læger i grønne operationskitler, masker og handsker. De er ved at tage en muskelbiopsi på vores søn, og han har for første gang fået noget smertestillende – morfin. Vi bliver nødt til at vente ude på gangen, og de lover at kalde på os, når de er færdige, så vi kan komme ind til ham igen. Vi venter i et slags venterum, som ikke er andet end en udvidelse af gangen. Der finder jeg en folder fra Landsforeningen til støtte ved Spædbarnsdød "Vis at du ved det". Det er en pjece for pårørende til forældre, som har mistet et barn, og jeg læser den igennem. Jeg græder hele vejen igennem, og min mand kan ikke forstå, hvorfor jeg vil pine mig selv med at læse det. Vi har jo ikke mistet Linus endnu. Vi har stadig en levende søn.

Min mand går af og til hen for at se, om de er ved at være færdige, så vi kan komme til. Det tager lang tid, synes jeg. Jeg ved ikke rigtigt hvor længe, vi egentlig sad og ventede. Det forekommer mig at være meget længe, men det kan godt være, det kun var en halv time. Mens vi sad der, kom en pige ind, som jeg kendte lidt fra svangergangen. Hun havde ligget på min plads, og havde født i 26. uge. Hendes søn Lucas lå på GN, og var meget lille. Han vejede ved fødslen 800 gram, men han klarede sig godt. Jeg havde fulgt med i hendes bekymringer, når hun kom og besøgte hende, jeg lå ved siden af. Dengang havde jeg hele tiden tænkt, at jeg i hvert fald var meget længere, og at jeg måske slet ikke skulle have min søn i kuvøse. Jeg følte mig meget heldigere end hende. Og nu sad jeg her, og hendes søn var i en meget bedre situation end min. Hun havde en godt nok for tidligt født søn, men min søn var meget alvorligt syg, og kunne måske ikke overleve. Man får et helt andet perspektiv på børnene på GN. Jeg var i den grad misundelig på dem, som "bare" havde for tidligt fødte børn. Det kunne jo overhovedet ikke være noget problem. Så længe de ikke var syge, så havde man da ingen problemer.

Vi fik endelig lov til at komme ind til Linus. Vi skulle lige sige hej til ham, og så skulle vi ind og tale med lægen om de undersøgelser, han havde været igennem. Min smukke søn, jeg elskede ham bare så meget. Han havde en stor forbindelse om låret, hvor de havde taget biopsien, og mit hjerte blødte for ham. Hvor måtte han gå meget igennem, vores lille skat. Det var så barskt at opleve. Vi skulle bare lige vente 5 minutter på at komme til at tale med lægen. Vi kom til at vente ½ time eller der omkring, men det gjorde ikke noget, for vi var sammen med vores søn. Linus sov, og vi sagde på gensyn til ham, og

satte os ud i gangen, for nu havde lægen tid til os. Pludselig gik alarmerne i gang. Vi kunne se, at det var Linus' iltningsprocent, der faldt. Han var kommet over på en anden respirator, som ikke rystede ham, som den første, men som hævede og sænkede hans brystkasse. Det var en anden slags, for den første var gået uigenkaldeligt i stykker. Lægerne blev tilkaldt i en rasende fart. Der blev ringet rundt, og to læger styrtede ind til ham. Vi sad uden for gardinerne ind til rummet, og rystede af skræk. Vi anede ikke, hvad der skete. De fik stabiliseret ham, og vi kunne se iltningsprocenten stige igen. Det varede ikke ved.

Jeg ved ikke, hvor lang tid der gik, det føles som to sekunder, men det kan have været to minutter. Så gik alarmen i gang igen. Vi sad stadig ude på gangen foran gardinerne, og skulle tale med lægen troede vi, da vi igen så Linus' iltningsprocent falde. Igen blev lægerne tilkaldt i en vældig fart, og de var jo ikke nået ret langt væk. De styrtede ind til Linus, og de andre mødre blev sendt ud. Jeg var skrækslagen. Hvorfor gik det pludselig galt hele tiden? En af lægerne kom ud og sagde, at vi ikke skulle være bekymrede. De havde skyllet hans lunger igennem, og de var meget små og stive, så det var normalt, at iltningsprocenten faldt lidt. Ikke bekymre os! Det kunne de sagtens sige. Vi var ved at omkomme af skræk, det hele var meget dramatisk, og vores søn svævede mellem liv og død.

De fik stabiliseret ham igen, og vi fik lov til at gå ind til ham. Min smukke dreng lå og sov, som om han slet ikke anede hvilket drama, der udspillede sig omkring ham. Vi var meget chokerede og turde dårligt røre noget af skræk for, at alarmerne skulle gå i gang igen. Vi fik lige talt lidt med ham, og hele tiden koncentrerede jeg mig om at få fortalt ham, hvor meget jeg elskede ham, og at jeg altid ville komme tilbage. Så skulle vi ind og tale med lægen.

Vi troede, at vi skulle høre om de undersøgelser, som Linus havde været igennem. Min mor og bror var med derinde, men det var et helt andet spørgsmål, vi blev stillet. Vi fik at vide, at de ikke kunne gøre mere for Linus. Han var blevet meget dårligere, og det ville ikke vare længe, før han ville dø. Jeg lagde bare hovedet lige så stille ned på bordet. Det hele stod stille for mig. Spørgsmålet var nu, om vi ville lade ham dø på respiratoren, eller om vi ville have ham ud. Jeg spurgte, om de havde gjort alt, hvad de kunne. Det havde de, sagde de. Jeg husker ikke præcist, hvad der skete. Det var som om, alt gik meget langsomt. Vi ville få et rum ved siden af, for os selv, for selvfølgelig ville vi have ham ud. Der sad nogen med deres børn og malkede ud. Jeg ved ikke, hvor vi ventede, mens de fik de andre ud af lokalet. Jeg tror ikke helt, jeg var klar over, hvad der skete omkring mig. Vi blev vist ind i rummet. De ville tage alle apparater og målere af Linus og så komme ind

med ham. Vi sad i en sofa. I sidste øjeblik fik jeg min lillebror til at gå ind og tage nogle billeder af Linus, inden de kobledde respiratoren af. Det er meget hårdt at se på de billeder nu. Han har ingen andre ting på mere end respiratoren, som de holder i, lige inden de tager den af. Ifølge Linus' journal tager de respiratoren af ham kl. 12:47. De kommer løbende ind med ham til os.

Jeg får ham i armene på en lille babydyne, og han er helt slap. Han trækker ikke vejret, men hans hjerte banker stadig. Min lillebror optager det hele på video. Jeg synes selv, at jeg meget hurtigt vil have ham op på brystet, så han kan dø til lyden af mit hjerte, men på videoen synes jeg, det tager lang tid. Jeg sidder og tænker, tag ham dog op, tag ham dog op! Jeg får knappet min skjorte op, og får ham op på brystet. Man kan stadig se hans lille hjerte banke. Vi holder om hinanden, jeg holder Linus ind til mit bryst, og jeg taler til ham hele tiden. Jeg fortæller ham hele tiden, hvor meget jeg elsker ham, og hvor ked af det jeg er, fordi jeg ikke kan redde ham. Hvordan han er det bedste, der er sket for mig i hele mit liv. Han har lært mig så meget, og han betyder alt for mig. Det er så forfærdeligt. Vi græder og græder, mens vi aer ham, og han ligger på mit bryst med lukkede øjne og åben mund – uden at trække vejret.

På et tidspunkt bliver vi spurgt, om vi vil have ham obduceret. Lægerne vil gerne obducere ham, for at finde ud af, hvad han fejler. De skal ikke skære i min søn! Jeg spørger, hvad de har tænkt sig at gøre, og de forklarer, at de vil tage en prøve af hans hjerne og noget mere, som jeg har glemt. De skal ikke skære i vores smukke søn! Jeg bliver vred, og siger, at de må tilfredsstille deres faglige nysgerrighed på et andet barn. De påstår, at det ikke er nysgerrighed. De vil bare gerne vide præcist, hvad han døde af. Vi giver dem ikke lov. Hvis de ikke kan finde ud af det fra alle de prøver, de har taget, så kan det være det samme.

Jeg ved ikke præcist, hvornår Linus dør, men jeg ser op på et ur kl. 14, og da er han død. I journalen står der, at han dør allerede et minut efter, de tager respiratoren af ham (12:48), men det passer ikke, hans hjerte slår flere minutter efter. Han sover stille ind i min favn. Der bliver hentet en lænestol til mig, fordi jeg Gudhjælpemig stadig har ondt i lænden, og jeg fatter ikke, at jeg overhovedet kan mærke det. Men det kan jeg, så jeg sætter mig over i en lænestol med min døde søn i armene. Jeg kysser ham igen og igen, mens jeg græder.

Vi sidder der hele dagen. Der er en præst. Ikke Christian, som døbte ham, for han er ikke på arbejde den dag. Jeg kender ikke præsten, og han kan ikke

hjælpe mig. Jeg ved ikke, hvad der sker omkring mig, men nogen ringer rundt til familien, så de fleste fra min familie kommer. Folk kommer og går. Vi sidder lige så stille i rummet, og græder over vores søn. Min mand holder ham flere gange, og han nåede aldrig at holde ham, mens han levede. Det er forfærdeligt det hele. Sygeplejerskerne kommer og tager hånd og fodaftryk, de fumler rundt med det, og vi får rigtigt mange eksemplarer. Jeg ved, at man kan få tegnet en tegning af sit barn, og de vil prøve at få fat i Heather. Vi får klippet en lille lok af Linus' hår. Jeg er meget opsat på, at det skal være et sted, hvor man ikke kan se det. Min lille søn, min lille skat er død. Psykologen kommer, men hvad kan hun gøre for os? Ingenting, ingen verdens ting. Jeg kan ikke huske, hvad hun siger, men hun er der en time. Jeg vil kun have hende til at sige, hvor smuk min søn er, og det siger hun også. Jeg vil kun vise hende, hvilket smukt og dejligt barn, vi har lavet sammen. Vi havde en tid hos hende næste dag, og jeg bliver bare irriteret over, at hun ikke havde tid til os, da vores søn var dødssyg, men nu hvor han er død, har hun pludselig en hel time. Hun lugter stærkt af parfume, husker jeg.

Da klokken er ca. 17, skifter vi Linus for sidste gang, og giver ham tøj på. Han får en lille hvid langærmet T-shirt af hospitalets på, og en lyseblå buksedragt, som jeg har fået i barsels gave af min far og hans kone. Vi har et svøb med lyseblå tern og en stjerne, som vi bruger som underlag, og svøber ham i bagefter. Jeg er helt hysterisk med, at vi skal passe på hans hoved. Det skal ligge til siden, så det ikke ligger lige nedad, når vi vender ham om på maven for at knappe buksedragten. Det føles som om, det går alt for stærkt at give ham ble og tøj på. Bagefter sidder vi med ham igen. Min mor får lov til at holde ham kortvarigt, og jeg kan næsten ikke holde ud at give ham fra mig. Jeg mærker for første gang mine tomme arme. Jeg får ham hurtigt tilbage igen.

Sygeplejerskerne kommer med en lille barneseng. Sådan en, der stod på fødestuen, da jeg fødte, men som Linus aldrig kom op i. De lægger en dyne i, og vi lægger ham ned i sengen. Sygeplejerskerne synes, der skal ligge en stofble halvvejs henover sengen. Og så begynder den lange vandring. Jeg går med sengen hele vejen fra GN, gennem fødegangen, gennem svangergangen og hen til vores stue. Vi møder heldigvis ikke andre end en familie, der venter ved indgangen til fødegangen. De siger ingenting, vi græder. Det føles som en lang tur. Da vi kommer hen til vores stue, kører vi den lille seng med Linus helt hen til min seng. Heather kommer for at tegne ham. Vi tager dynen og svøbet af, så man bedre kan se ham. Han har fået sin lille bamse sat fast på den ene buksestrope, så han kan holde i den. Mens

Heather tegner, døser jeg hen, fuldstændigt udmattet. Jeg drømmer om døre og skabslåger, der smækker i igen og igen.

Vi vil have ham med hjem. Det er utroligt vigtigt for mig, at han skal være det sted, hvor han skulle have boet sammen med os. Der, hvor han hører til. De overtaler os til at blive på hospitalet den første nat, fordi der er så meget, der skal ordnes. De hentyder til papirer, og en læge, der skal dokumentere dødsfaldet nogle timer efter. Så vi bliver. Vi lægger Linus i vores seng mellem os, og så sover vi lidt på hver sin side af ham. Den aften skriver jeg for første gang i hans bog fra GN. Han er begyndt at blive kold. Men han er stadig lige smuk. Jeg er bange for, at han skal komme til at se uhyggelig ud, så en sygeplejerske bliver tilkaldt, som forklarer, at små børn ændrer sig meget lidt efter døden. Han vil ikke se anderledes ud næste morgen, end han gør nu, så vi kan sagtens tage ham med hjem. Han vil se ligeså fin ud. Det er mærkeligt. Nu må vi gøre lige med ham, hvad vi vil. Før måtte vi dårligt nok få ham ud af kuvøsen.

Alle synes, det er så godt, at vi vil have ham med hjem. Jeg forstår ikke rigtigt, at man kan vælge andet. Det føles helt naturligt og vigtigt for os. Jeg kan jo ikke give slip på ham. Vi aftaler, at min bror kommer næste morgen og henter os kl. 10, og vi låner en lille lift, som vi kan transportere ham i. Vi får nummeret til Landsforeningen til støtte ved Spædbarnsdød, og nummeret til den tidligere formand Solveig, som er bedemand.

Næste morgen har vi aftalt, at min mor kører hjem til os, så hun er der, når vi kommer. Jordemoderen på vores stue herser med mig. Jeg skal absolut spise noget, jeg skal absolut gå i bad. Jeg kan ikke forstå, hvorfor det er så vigtigt, det virker fuldstændigt ligegyldigt på mig. Hun er bange for, at mit centralnervesystem er ved at sætte ud. Jeg følger hende. Hun følger os ned til min brors bil. Min mand bærer Linus i den lille lift, og jordemoderen støtter mig. Alle mine lændesmerter er forsvundet, og kommer ikke igen senere. Mens vi bliver kørt hjem, tænker jeg, at det er mærkeligt, at der kører biler på gaderne. Vi kører forbi Frederiksbergcenteret, og folk myldrer ind og ud. Hvad skal de dog? Det er d. 26. november, og jeg kommer i tanke om, at det er min storebror Kims fødselsdag. Den søn min mor mistede for 33 år siden af meningitis. Før jeg blev født. Han døde 8 dage inden sin 1-års fødselsdag.

Da vi kommer hjem, bærer min mand Linus op af trappen. Jeg kan næsten ikke komme op til fjerde sal. Jeg har ikke gået i over en måned, og slet ikke op af trapper. Vi lægger Linus i sofaen, og vi tager en masse billeder af ham. Vi holder ham og græder meget. Min mor ringer efter den præst, som vi har valgt, skal begrave ham. Hun er ikke hjemme, men der kommer en anden

præst. Han er meget sød, og spørger om han må røre Linus. Det må han selvfølgelig godt. Han er ved at græde selv hele tiden. Det er vigtigt for mig hele tiden at blive bekræftet i, at vores søn er meget smuk. Jeg vil have alle til at sige det. Jeg spørger alle, som kommer, om de ikke synes, han er meget smuk. Det synes de alle sammen – selvfølgelig. Vores præst Karin kommer. Hun har lige været hjemme og hørt min mors telefonbesked, og så er hun styrtet herhen. Hun græder også. Min mor ringer til bedemanden, hun vil komme næste dag klokken 12. Nogle af vores venner kommer på besøg, de har ikke set Linus før. Så mange som muligt, skal se ham. Vi tager masser af billeder både i farve og sort/hvid, som vi er blevet rådet til, hvis der skulle være misfarvninger. Det er der ikke. Hele dagen ligger Linus på sofaen, eller vi holder ham i armene. Hver gang jeg forlader stuen, får jeg min mand til at blive hos ham. Han skal ikke ligge der alene.

Om aftenen stiller vi liften ind til vores seng på en skammel, så den er i samme højde som sengen. Her skulle hans vugge have stået. Jeg er bange. Han er så kold, og jeg synes, han lugter lidt anderledes. Han lugter ikke af baby. Men han er min søn, og han er ligeså smuk, som han hele tiden har været. Jeg ved, at jeg bliver nødt til at give ham fra mig næste dag. Jeg tør ikke beholde ham mere. Jeg er bange for, at han skal se uhyggelig ud, og jeg vil ikke være vidne til hans forfald. Jeg vil huske ham, som han ser ud nu. Vi sover lidt.

Næste dag kommer Solveig. Vi har valgt, at han skal begraves. Jeg kan ikke udholde tanken om at brænde ham. Vi vælger farver på blomsterne: Røde roser, og nogle gyldne blomster. Vi fik ikke dødsattesten med hjem fra hospitalet, men de sendte den med taxi. Jeg ved ikke rigtigt, hvad Solveig skal gøre, men hun ordner det, hun skal. Hun kører ud for at hente en lille hvid kiste. Vores præst er kommet igen. Jeg sidder med Linus i armene en sidste gang. Nu skal jeg give ham fra mig. Det er ikke til at bære. Den lille kiste står på skamlen midt i stuen, og jeg skal rejse mig op og lægge min søn i kisten. Jeg er ude af mig selv. Hvordan skal jeg kunne give slip på min søn? Jeg lægger ham i kisten med svøbet omkring sig. Det er det sværeste, jeg nogensinde har måttet gøre. Jeg vil først få min søn at se igen om tirsdagen, inden han skal begraves. Solveig har ringet til Frederiksberg Ældre Kirkegård, for at aftale en tid, så vi kan vælge en grav. Vi har valgt kirkegården, fordi den er tættest på. Begravelsen skal foregå fra Solbjerg kirke, hvor Karin er præst, og hvor jeg blev døbt i marts 2002. Vi vælger tirsdag d. 2. december, kl. 10:30. Det er surrealistisk.

Da jeg har lagt Linus i kisten, beder vi de andre gå ud af stuen. Vi lægger et billede af os alle tre ned til ham. Det er vores bedste minde med ham, hvor

han ligger på mit bryst. Han får to andre bamser med, og en rød Falckbil, som hans far har købt til ham. Så mor kan få lov til at beholde den lille bamse, han har haft i kuvøsen. Jeg er meget splittet. Jeg synes på den ene side, at han skal have den med, og på den anden side, at jeg ikke kan bære at give den fra mig, fordi han har rørt ved den, og savlet på den. Jeg beholder den. Han får sin fars lommeur med, som bliver sat i stå på hans fødselstidspunkt. Jeg vil skrive et brev til ham, som han skal have med i kisten, men det får han først med om tirsdagen, for jeg har ikke skrevet det endnu. Jeg vil læse det op i kirken for ham. Jeg synger "Elefantens vuggevise" for ham i kisten, og vi fortæller ham atter, hvor meget vi elsker ham. Det er ikke til at bære. Da vi har taget afsked (jeg, dog stadig med visheden om, at jeg vil se ham igen), bliver låget lagt på, og vi sætter en lille blomsterbuket fast på låget. Vi beder Fadervor med vores præst, og hun lyser velsignelsen over ham.

Min mand bærer kisten ned af trappen, og sætter den bag i Solveigs bil. Vi kører bagefter i min mors bil til Søndermarken kapel, hvor han skal være til begravelsen. Hans lille kiste bliver sat på det store leje til kister. Der er koldt, og vi holder om hinanden og græder. Vi får lov til at tage afsked igen alene. Det er utroligt hårdt, men nu kan jeg næsten ikke græde mere. Jeg er bare helt tom indeni. Vi kører hjem igen. Næste dag skal præsten komme igen, og vi skal aftale begravelsen. Vi skal også bestille blomster. Vi skal vælge en grav. Det føles fuldstændig absurd. Mine arme er helt tomme, men jeg kan mærke, hvordan han føles. Tyngden i mine arme, hans bløde kind, hans lille hoved, hans lille krop. Det er helt meningsløst.

Linus' begravelse

Da vi afleverer Linus i kapellet til begravelsen begynder alting at virke surrealistisk. Dagen efter skal vi vælge en grav. Jeg har aldrig været inde på Frederiksberg Kirkegård, og jeg vil ikke være i stand til at fortælle, hvor vi går rundt. Først sidder vi på kontoret og fortæller, hvad vi skal. Så går vi rundt på kirkegården, og manden fremviser forskellige gravsteder i forskellige størrelser. Det er umuligt at vælge. Hvordan vælger man et gravsted til sin søn? Dem på seks kvadratmeter virker så store. Vi vælger til sidst at få ryddet tre kvadratmeter op af muren, hvor der hidtil har været plantet nogle buske. Det virker uvirkeligt. Jeg synes, det er rart, at det er opad muren, og at der ikke har været en grav i lang tid. Jeg ved ingenting om gravsteder. Jeg kan ikke engang overskue, hvad man skal plante på tre kvadratmeter.

Derhjemme sker der ikke meget. Min mor sover hos os hver nat, og sørger for at vi får noget at spise. Det meste af tiden, ligger jeg på sengen eller på sofaen og græder. Jeg fungerer ikke rigtigt. Næste dag skal vi vælge

blomster. Min mor har fortalt nogle af mine "gamle" venner, som jeg ikke har meget kontakt med, at vi har mistet vores søn. De ringer den morgen, da vi skal vælge blomster. Jeg er så bange for, at skulle risikere at møde nogen, som ikke ved det. Alle jeg kender, skal have det at vide med det samme. Jeg sender korte e-mails ud til folk, som jeg ikke umiddelbart har kontakt med. Min dirigent fra koret kommer og besøger os. Mine venner kommer. Alle skal se billeder, alle skal fortælle mig, hvor smuk min søn er.

I blomsterhandleren er der fuld af glade mennesker, nogle med barnevogne. Det er dagen før første søndag i advent, og alle skal have købt ind til juledekorationer. Det er ikke til at holde ud. Vi sidder i et hjørne af forretningen med en mappe fuld af billeder af kister. Vi har jo allerede valgt kistepynt, men vi skal vælge en blomsteropsats fra os. Skal det være de samme blomster, som i kistepynten? Ja, ja, vi vælger som alle de andre på billederne har gjort. Det spiller ikke den store rolle for os. Vi vælger hvidt bånd med guldtekst: "Elskede lille Linus", "Kærligst Mor og Far". Så sidder vi og venter, mens min mor bestiller blomster fra hende og hendes kæreste. Det er hæsligt. Vi er omgivet af juledekorationer og glade nisser, adventskranse med guld- og sølvfarvede lys, tingeltangel og julestads. Det er et rent helvede. Bagefter tager vi hjem, og lægger os på sengen, og bare holder om hinanden.

Lørdag er der annonce i avisen. Det er Solveig, der har taget hånd om det. Annoncen ser sådan her ud:

Elskede lille

Linus

Født den 21. november 2003
blev taget fra os den 25. november 2003

Vi vil altid elske dig

Mor og Far
Lotte Faurbæk – Søren Bertil Fabricius Dorch

Begravelsen finder sted fra Solbjerg Kirke
tirsdag den 2. december kl. 10.30
med efterfølgende jordfæstelse
på Frederiksberg Kirkegård

Nu tændes der stjerner på himlen blå
lille skat

Mormor

Sådan ser vores søns dødsannonce ud. Det er igen surrealistisk at se det sort på hvidt. Hvordan kan det handle om vores søn? Det føles fuldstændigt forkert.

Præsten kommer for at aftale begravelsen nærmere. Jeg har kigget i salmebogen, og jeg har spurgt besøgende til råds. Om morgenen er jeg kommet i tanke om en melodi af Carl Nielsen, som kunne bruges som præludium: "Sænk kun dit hoved, du blomst". Den er meget smuk og meget sorgfuld, og jeg er bagefter så glad for, at jeg kom i tanke om den. Vi har valgt, at der skal spilles "Elefantens Vuggeviser" som postludium, fordi det er vores sang med Linus. Jeg har sunget den gennem hele graviditeten for ham, da han lå i kuvøsen, og da han lå i kisten. Det er vores sang. Derudover vælger vi at synge "Lille Guds Barn", som vi sang til hans dåb d. 23.

november, "Sorrige og glæde", som handler om hvordan livet er en blanding af sorg og glæde. Den store glæde det var, at vente og få Linus, og den store sorg det er at miste ham. Endelig vælger vi "Hil dig, Frelser og forsoner", som vi har sunget ved to lejligheder tidligere: Min dåb og vores bryllup. Egentlig passer den bedre nu. Efter den sidste salme vil jeg så læse et brev op til Linus i kirken. Sådan planlægger vi begravelsen. Vores præst Karin, er ikke så vild med "Sorrige og glæde", fordi hun synes, den er så barsk. Men det er netop det, jeg kan lide ved den. Mange af de salmer, man kan synge til en begravelse indeholder for meget håb, og for meget fatalisme, og passer ikke til den stemning, som vi vil formidle. Man kan ikke sidde og synge noget, som man ikke føler. Det skal være trist og tungt og sorgfuldt, og der skal ikke være plads til optimisme. Ikke ved en sådan lejlighed. Vi taler også om, at vi ikke vil høre noget om, at der skulle være nogen mening med det her. Det ville hun aldrig have valgt at sige, men vi tager ingen chancer. Vi vil ikke høre, at det kan være Guds vilje, at vores søn skulle dø. Sådan en Gud vil jeg aldrig kunne tro på.

Vi ville egentlig gerne have haft åben kiste, men det gør de ikke i kirken. Vi har et billede af os alle tre, som vi så vil stille ved foden af kisten, for det er stadig ikke alle, der har set Linus, og man skal kunne se ham i kirken. Der vil blive tændt lys oppe ved alteret og i buen rundt om knæfaldet. Vi har lavet nogle forstørrelser af forskellige billeder af Linus på computeren. Billedet af os tre, da Linus ligger på mit bryst er et polaroidbillede, så vi har ikke noget negativ. Min mand laver store billeder og bittesmå billeder til en medaljon, som jeg fik i barselsgave af min mormor. Jeg havde den på for første gang til begravelsen, og jeg har haft den på hver dag siden.

Jeg prøver at finde ud af, hvad jeg skal tage på i kirken. Jeg vil være i sort, og jeg vælger en lang sort nederdel til min sorte bluse med trekvartærmer. Sorte strømper, og sorte sko. Det eneste jeg tager over mig er et støvet-rosa sjal, som jeg fik i barselsgave af min mor. Jeg tager ingen make-up eller læbestift på, og mine kontaktlinser ligger stadig på sin plads, og er ikke blevet brugt i flere måneder. Jeg skal ikke se anderledes ud, end jeg gjorde på sygehuset. Alle må gerne se, at jeg har det forfærdeligt. Det er kun passende at se ulykkelig og bleg ud, der er ingen grund til at se godt ud. Og jeg har ingen trang til at gøre noget ud af mig selv i denne anledning. Sorgen er ikke smuk, den er grufuld og virkelig.

Tirsdag morgen kører vi til kapellet, og Solveig går ind og tjekker, at de har stillet det pænt op. De har stillet Linus' kiste på en lille forhøjning, låget er taget af, så vi kan se ham, og der er tændt lys i de høje lysestager rundt om kisten. Vi tager billeder, og vi får lov til at stå der en halv time for os selv, og

tage afsked med vores søn. Jeg har skrevet et brev til ham, som jeg hviskende læser op i kapellet, og min mand har skrevet et brev, som han lægger ned i kisten til ham. Jeg har også skrevet et brev med teksten til "Elefantens Vuggevisen", som han får med i kisten. Han er ligeså smuk, som han hele tiden har været. Jeg får at vide, at jeg gerne må tage ham op og sidde lidt med ham. Men det kan jeg ikke, for så skal jeg lægge ham fra mig igen. Det kan jeg ikke bære. Han er også blevet hårdere og koldere. Hans kind er ikke længere blød. Men han ser ligesådan ud, som altid. Min smukke, dejlige dreng. Helt kold. Mit hjerte bløder, og jeg græder og græder, mens jeg fortæller ham, hvor meget jeg elsker ham, og hvor smuk og dejlig han er. At jeg altid vil elske ham, at han altid vil være min søn, og at jeg altid vil være hans mor. At han er den smukkeste og dejligste dreng i hele verden, og at jeg er så forfærdelig ked af, at jeg ikke kunne tage det hele på mig, så han kunne være rask og levende. Alt det, som jeg har sagt tusinde gange før, mens han levede og efter hans død. Alt det, som jeg stadig fortæller ham hver dag, mange gange om dagen.

Min mand og jeg bærer hans lille kiste ud til Solveigs bil, og lægger den bag i. Hun har lagt små blomsterbuketter rundt om, så det ser fint ud. Låget er endegyldigt lagt på, og jeg vil aldrig mere se min søn. Vi kører sammen med Linus til Solbjerg Kirke, så vi er der kl. 10. Vi bærer ham ind i kirken, og lægger kisten på forhøjningen. Vi stiller billedet foran. Der er allerede mange blomster ned af midtergangen, men der kommer endnu flere. Vi tager billeder af det hele, og min bror får lov til at tage billeder, når jeg skal læse mit brev op. Vi sidder på forreste række til venstre, og jeg sidder yderst for at være tættest på min søn. Jeg har meget svært ved at holde det her ud. Kirken fylder langsomt op, men jeg ved slet ikke, hvor mange, der er, eller hvem. Der er trykt 50 salmeblade og min mor har hentet 50 pjecer fra Landsforeningen (Vis at du ved det), som bliver uddelt sammen med salmebladet til alle, der kommer. Nogle kommer op og hilser på mig, men jeg kan ikke huske hvem. Jeg ser kun kisten med min søn i.

Da orglet begynder at spille "Sænk kun dit hoved, du blomst" får jeg en lynhurtig flugtipuls, men jeg behersker mig. Jeg kan ikke gå fra min egen søns begravelse, han har fortjent, at jeg er her. Han har fortjent alt, hvad jeg kan give ham, så selvfølgelig bliver jeg. Præludiet passer perfekt. Det sætter nøjagtigt den rigtige stemning, og jeg er så glad for, at jeg kom i tanke om det. Vi synger de salmer, vi har valgt, og præsten holder en meget fin tale. Den lyder sådan her:

Tale til Lotte og Bertils søns, Asger Linus', begravelse tirsdag den 2. december 2003 kl.10.30 i Solbjerg kirke. Præst: Karin Franijeur.

*"Aldrig hørte jeg din spæde stemme,
aldrig smilte dine blege læber til mig,
men de bitte, bitte fødders spark
vil vi aldrig nogensinde glemme.*

*Du var alt vort håb og al vor glæde,
helt beskyttet lå du inde i mig
al vor længsel, livets store drøm.
Åh, og dine fødder var så spæde.*

*Lille barn, nu skal du aldrig (mere) mærke
livets hede puls i godt og ondt.
Lille barn, vor gyldne, døde drøm
dine fødder kysser vi - og græder".*

Det digt skrev Tove Ditlevsen, da hun havde været ude for det samme som nu er overgået Jer, Lotte og Bertil. Og mere præcist end det er udtrykt i det digt, kan det vel næppe beskrives, det I har oplevet og været ude for: Vort håb, vor glæde, vor drøm kysser vi - og græder. Glæde og gråd ... på én og samme gang. For hvad skal vi ellers stille op, lige nu? Forvirrede, kaotiske følelser .. sådan må mennesker have det i sådan en situation. For alle mulige følelser melder sig jo, hulter til bulter: Man ved snart ikke til sidst, hvad man selv skal tro og mene.

Sådan tror jeg vi alle har det, vi der her i dag, er kommet sammen til Linus' begravelse. For det er jo så meningsløst det, der er sket: At et lille nyt liv blev stoppet før det helt kom i gang. Hvad skal sådan noget til for? Hvis nogle af jer i dag ikke blot føler sorg, men også en vrede, er det forståeligt. Jeg hører i hvert fald også til dem, der kan blive vred på Vor Herre, når sådan noget sker. Ja, kan tvivle på om Han er til!

For vi mennesker kan jo ikke lade være at spørge: Hvorfor skete det ?? Og I - hvorfor skete det for os? Og kan spørgsmålet være svært at stille, bliver det endnu værre, når vi opdager, at vi aldrig får noget svar! Det er uforståeligt - og det vedbliver at være uforståeligt - (bliver jeg nødt til at sige). Og måske kan lægerne om nogle uger give Jer noget af et svar. Fortælle, hvorfor Linus' liv måtte stoppe, før han endnu rigtigt nåede at trække vejret selv. Og det svar skal man ikke kimse af, for sådanne lægesvar kan være gode at blive klogere af, og det kan man måske få lidt ro i sindet af. Men det virkelige svar:

Hvorfor skulle det ske, og hvorfor skulle det ske for os? ... det svar tror jeg aldrig noget menneske får. Den usikkerhed, det medfører, må I lære at leve med, sammen og fortrøstningsfulde. Jeg sagde lige før, at Linus' liv stoppede før det rigtigt fik begyndt. Men det passer jo ikke! For i hvert fald for Jer, Lotte og Bertil; - men også for mange af de andre i jeres familie og omgangskreds, fik hans liv sandelig begyndt. I næsten 8 måneder har han eksisteret for jer - ja, han repræsenterer vel i virkeligheden mere eksistens i jeres tilværelse, end I har oplevet noget andet sted! At opleve at I endelig blev gravide efter jeres mange, mange forgæves forsøg, og at den forløb normalt, at opleve de første bevægelser og spark i bulen, der voksede ud på Lottes mave, at opleve, hvordan den lille baksede rundt derinde i sit bløde varme gemme...Det er eksistens!

Dét er at være så tæt ved livet og livspulsen, som man overhovedet kan! Og så fredag den 21. november kl. 01.53 blev Linus født, han var slap og kunne ikke trække vejret selv, og et kaotisk og hæsligt forløb, et mareridt begyndte, hvor frygten og angsten var jeres følgesvende, og hvor I næsten ikke rigtigt kunne holde jeres barn i jeres arme. Ville Linus overleve? Ville Linus dø?? Sidste tirsdag døde Linus i jeres arme, At stå med ham, et lille smukt barn, smukt og med et roligt drag om munden. Rigtig køn var han. Det var jeres Linus, det er jeres Linus ... og han vil altid være det!!

Og sådanne oplevelser - tror jeg er det tætteste noget menneske kan komme på det væsentligste i, hvad eksistens, hvad liv er! At skulle gennem sådan en oplevelse og sorg, som I nu skal igennem, vil vi mennesker naturligvis helst være foruden. Det er så smertefuldt! Det er så meningsløst! Men det er ikke kun det ... det giver også noget. I hvert fald har det slået mig i de år, jeg har været præst, at når jeg har snakket med ældre ægtepar om deres liv og levned, så fremdrager de altid de svære stunder, de har været igennem som det mest betydningsfulde. De gode timer, hvor alting bare gik af sig selv, er vi naturligvis altid glade for. Men det er ikke de timer, der giver et parforhold tyngde og dybde. Det er de svære tider, som man kommer igennem sammen! Da kommer ægtefæller og kærestepar helt tæt på hinanden, da bliver man virkelig betydningsfulde for hinanden, da får ens parforhold en anden vægt og tyngde, ja, binder en endnu tættere sammen. Så også på den måde vil Linus forsat være med I jeres liv med hinanden. En vigtig del - ikke blot vil I have et minde om Linus på Frederiksberg kirkegård og hjemme - i jeres skuffer og vægge med billeder - men et usynligt minde om ham vil I altid have liggende inde i jer. Et minde, der binder jer endnu tættere sammen. Han var jo fra starten en frugt af jeres kærlighed til hinanden.

Et kærlighedsbarn var han fra starten, og vil han altid være. For jeres kærlighed til hinanden bliver jo ikke mindre af det, I nu har måttet igennem - tværtimod. Det er min påstand, Lotte og Bertil, at jeres kærlighed til hinanden er vokset den sidste uge, er blevet endnu mere bæredygtig, fordi I har måttet igennem det her sammen. Ser man det på den måde kan man sige, at Linus' korte liv, så kort det end blev, absolut ikke har været forgæves!!!!!! Skønt han ikke engang nåede at opleve solens stråler i sit lille ansigt, har han alligevel formået at øge kærligheden her i verden, - sine forældres kærlighed. Det er dog meget at nå, når man er så lille, som Linus er. Det er derfor, vi her i kirken siger, at intet menneskes liv er forgæves. Der er en Guds betydning med os alle. Vi kender ikke altid den hele og fulde betydning, vi fatter ikke alt. Men når vi - i glimt - øjner den, så afklares tingede dog tit lidt for os. For vores Gud er jo en god Gud, en kærlighedens - og trøstens Gud. Og derfor bruger han nu også lille Linus i sin kærligheds tjeneste. Sådan som han altid vil, at vi alle skal bruges i kærlighedens tjeneste. Det er så den Gud - vi her i vores hjælpeløshed - må sætte vores lid til. For hvad ellers? Ja, vi kan jo - og skal jo - prøve at trøste hinanden, tale med hinanden om det, der er sket, være hinanden nær, så godt vi formår. Det er vigtigt, at vi gør det - men det er næppe nok! Og så har vi altså vores himmelske far at falde tilbage på. Snakke med, bede til, græde sammen med. For Gud er lige så ked af det, som I er i dag ... det har aldrig været hans mening, at det skulle gå sådan! For sådan en Gud har vi ikke! Nu er han så her i dag med os ... og bærer os og holder sin hånd under os. Han gør det for at vise os, at på trods af de tunge følelser og den svære situation, så overlever kærligheden altid! Trygheden og fremtiden er ikke sat over styr.

"Om han tager, om han giver,
samme fader han dog bliver,
og hans mål er kun det ene,
barnets sande vel at tjene."

Det er den trøst, vi kan læne os op ad - hvor lidt vi end måtte fatte af det. Ud fra det skal livet så gå videre ... og det vil det også!! I har hinanden, Lotte og Bertil, og I har jeres familie og venner omkring jer. Alle har I nu denne ene opgave: At løfte og bære og støtte hinanden. Rykke tættere sammen. Og en del af jeres kærlighed vil i fremtiden leve videre som en drøm, drømmene om den fremtid, der IKKE blev, som vi havde ønsket. Men også den glæde - at han blev jeres søn - som ingen vil glemme!! Sorg og savn - men også taknemlighed over det, han trods alt formåede at give jer. Dine fødder kysser vi (af taknemlighed) - og græder.

Og til dig lille Linus. Vi fik dig af Gud til låns, nu leverer vi vort lån tilbage til Gud igen. Tak for den tid, vi måtte have dig hos os. Ha' det godt, og Guds fred være med dig.

Amen.

Vi synes, det er en meget fin tale, og jeg er glad for at have den på skrift, for jeg husker ikke ret meget af den fra selve begravelsen. Da vi har sunget den sidste salme, får jeg Karins mikrofon, så jeg kan læse mit brev op for Linus. Jeg stiller mig på højre side af kisten og vender mig mod den, for det er Linus, der skal høre brevet, for mig er det egentlig lige meget med alle de andre. Jeg når dog lige at tænke, at der er mange i kirken. Jeg græder gennem hele brevet, men jeg har senere fået at vide, at man sagtens kunne forstå, hvad jeg sagde alligevel. Mit brev lyder sådan her:

Min elskede lille Linus-skat

Der er så meget, jeg vil sige til dig, lille skat. Der er så uendeligt meget, jeg vil fortælle dig og opleve sammen med dig. Jeg vil aldrig, aldrig kunne forstå, hvorfor vi ikke måtte få hinanden. Jeg vil aldrig nogensinde kunne forstå, hvorfor du ikke måtte leve. Og jeg vil aldrig kunne forstå, hvorfor du blev taget fra os, lille skat.

Jeg elsker dig så uendeligt højt. Du er min egen lille skat. Du kæmpede så hårdt, og du blev udsat for så meget. Du er så dygtig, og jeg er så stolt af dig. Lille skat, jeg er så stolt af at være din mor. Du er mit smukke, dejlige barn. Min højt elskede søn, så ønsket og så elsket. Jeg kunne aldrig have ønsket mig en smukkere eller dejligere søn end dig, lille Linus-skat. Jeg ved godt, at det blev for hårdt for dig, og jeg ved, at du ved, at det er i orden at give op, når det bliver for hårdt. Du må aldrig tro, at jeg bebrejder dig noget som helst. Du er min lille skat, og jeg elsker dig betingelsesløst.

Jeg er så glad for at være din mor, selvom det gør så ondt på mig nu. Jeg er meget glad for at have lært dig at kende. Du gav mig så meget i dit korte liv, og du betyder alt for mig. Lille skat, du vil altid være min elskede søn, jeg vil altid være din mor, og jeg vil altid elske dig højt. Jeg er så ked af, at jeg ikke kunne redde dig. Du lever i mit hjerte, og den smerte, jeg føler nu, vil jeg bære med mig hele mit liv. Det er så svært at være din mor, når jeg ikke kan holde dig i mine arme, når jeg ikke kan kysse dig, og når jeg ikke kan tage

mig af dig og passe på dig. Jeg kan kun elske dig for evigt og håbe, at du kan mærke det, der hvor du er nu.

Alle mine drømme og hele det liv, jeg havde forestillet mig sammen med dig, begraver jeg i dag, og det er næsten ikke til at bære. Lige nu ved jeg ikke, hvordan jeg skal overleve uden dig, lille skat, men det må jeg jo. Der er kun tre grunde til at overleve: For at elske dig resten af mit liv og fortælle din historie (og det vil jeg gøre), for at elske din far resten af mit liv, og for at gøre dig til storebror, hvis vi kan. Det er det, jeg vil leve for. Jeg kan stadig mærke, hvordan du føles. Hvordan din kind føles, dit lille hoved, din lille krop. Tyngden, når du lå i mine arme og på mit bryst. Dine små fingre, der griber om min finger, og dine små fødder, der spreder og krummer tæerne. Jeg kan stadig se dig sutte på din hånd og stikke pegefingeren i munden. Og jeg kan stadig se dig åbne øjnene og kigge på os ved lyden af min stemme. Jeg håber aldrig, at jeg vil glemme dette. Jeg håber, at jeg aldrig nogensinde vil glemme et sekund af de fem dage, vi havde dig. Jeg tror, at alt vil stå prentet så tydeligt i min bevidsthed, at jeg aldrig vil kunne glemme. En ting er dog helt sikkert: Jeg vil aldrig nogensinde glemme dig, min elskede Linus-skat. Intet vil nogensinde blive det samme som før. Vi er blevet mor og far til et smukt og dejligt barn, vi vil altid elske dig højt, og du vil altid have den største plads i vores hjerter. Du er vores førstefødte, og selvom vi aldrig får dig tilbage, vil du leve i os, så længe vi lever. Min kærlighed rækker meget længere end døden. Tak fordi jeg er din mor, tak fordi du gav mig alt, tak fordi jeg elsker dig så højt, og tak fordi du er min søn. Mit elskede hjertebarn.

Min kærlighed for evigt

Mor

Alle har efterfølgende sagt til mig, at det var så flot, at jeg kunne gøre det. Jeg synes ikke, jeg kunne gøre andet. Hvis jeg nogensinde i mit liv skulle læse noget op i en større forsamling, så skulle det være et brev til min søn. Han havde så inderligt fortjent, at jeg gjorde det, og jeg havde vidst, at jeg ville gøre det lige fra hans død. Jeg ville gøre alt, hvad jeg kunne, og det er så lidt, man kan gøre, når ens søn er død.

Vi havde bedt om, at vi ville blive de sidste, der forlod hans grav efter jordfæstelsen. Vi havde også bedt om, at folk meget gerne måtte gå med, men at det skulle foregå i stilhed. Vi ville ikke høre noget snak. Vi havde også valgt, at der ikke skulle holdes noget bagefter. Jeg kunne ikke holde ud, hvis jeg skulle høre folk tale om alt muligt efter min søns begravelse. Min mand og jeg bar kisten ud til tonerne af "Elefantens Vuggevise", og så kørte vi med

Solveig til Frederiksberg Kirkegård. Først holdt vi og ventede længe, og Solveig måtte hente min mands frakke, som han havde efterladt i kirken, da vi bar kisten ud. Jeg synes, vi holdt længe og ventede, mens folk kom ind i sine biler. Der er ikke ret langt fra kirken til kirkegården, så turen var ikke ret lang. Ved indgangen stod vi igen og ventede længe på, at alle skulle indfinde sig. Nogle kom og gav knus, jeg husker ikke hvem. Min mand bar kisten til gravstedet. Der gik en mand foran og viste vej. Vi kendte stadig ikke kirkegården særlig godt – ikke som nu. Det forekommer mig, at der var langt, og jeg tror også, min mand syntes, det var tungt at bære kisten så længe. Kisten vejede jo meget mere end Linus.

Det var også min mand, der sænkede kisten ned i graven. Jeg syntes, det var et enormt dybt hul, der var gravet. Jeg havde slet ikke troet, at den skulle så langt ned. Hullet var foret med gran, men man kunne næsten ikke se kisten, da den var sænket helt ned. Karin foretog jordfæstelsen, og jeg så ingen mennesker omkring mig. Jeg så kun på kisten. Min mor havde købt nogle røde roser, som hun delte ud til forskellige, så de kunne kaste dem ned på kisten. Folk kom og gav knus eller rørte ved os hele tiden, men jeg så dem slet ikke. Jeg ventede kun på, at alle skulle gå, så vi fik lov til at blive alene. Det er åbenbart ikke normalt, at præsten lader forældrene stå alene tilbage. Men hun respekterede vores ønske, og holdt sig i baggrunden sammen med min mor et godt stykke væk. Vi lagde først vores roser ned, da alle var gået, og så stod vi lidt og holdt om hinanden, mens vi atter tog afsked med vores søn. Jeg husker ikke, hvor længe vi stod der. Men de behøvede ikke at være nervøse for, at jeg skulle kaste mig ned i hullet. Jeg ville slet ikke have kunnet være der, og jeg havde heller ingen trang til det. Det føltes helt uvirkeligt, og jeg var fuldstændigt udmattet.

Vi blev kørt hjem af min mor, og min lillebror kom med op. Vi lagde os ind på sengen, og lå der i nogle timer. Kl. 15 tog vi hen til graven igen, og da havde de lagt blomsterne på. Der var mange. Vi havde fået en kuvert med alle kortene, men det er en mærkelig fornemmelse, at man ikke ved, hvem blomsterne er fra. Vi tændte den gravlygte, som vi havde fået af pigerne fra "Miraklernes tid". Der skulle altid brænde lys på Linus grav, og det gør der fortsat. På tilbagevejen gik vi ind til fotohandleren for at aflevere vores sidste film fra begravelsen. Den unge pige bag disken, ville overbevise os om, at vi skulle lave dobbeltkopier af vores billeder, så "man kunne dele de glade stunder". Jeg så bare på hende, og sagde "der er ingen glade stunder, det er vores søns begravelse". Så sagde hun ikke mere. Jeg husker ikke mere fra den dag, min søn blev begravet. Jeg tror simpelthen, jeg var så udmattet, at vi bare gik hjem i seng. Det var tirsdag den 2. december 2003.

Livet efter Linus

Hvordan skal jeg beskrive livet efter Linus? Hvordan kan man beskrive en periode, som i princippet strækker sig over resten af mit liv? En periode, hvor det føles som om, tiden står stille, og jeg står ved siden af livet og ser til, mens det bare fortsætter med at gå. En tid, hvor hjertet insisterer på at blive ved med at gå, selvom det føles som ren smerte. Det er ufatteligt, at man kan overleve denne smerte. Det er ufatteligt, at man skal leve videre med denne kæmpestore sorg resten af sit liv. Det er ufatteligt, at det nogensinde vil føles anderledes. At jeg nogensinde skulle kunne føle glæde igen, at der skulle vente mig noget godt i dette liv. Tomheden efter Linus har ikke rigtigt nogen udstrækning. Det føles ikke som en proces, det føles som en tilstand uden et egentligt forløb. Og alligevel er der jo sket forskellige ting. Dem vil jeg fortælle om senere.